

Årsrapport 2024

og bærekraftsrapport

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Musmyrveien 10
3520 Jevnaker

61 31 47 20
firmapost@hra.no
hra.no

Org.nr.: 966 494 816
NACE-kode: 38.210

Tekst, foto og design

Denne årsrapporten er laget
i sin helhet av ansatte i HRA.

Nordisk standard

Denne rapporten er basert
på nordisk standard for bæ-
rekraftsrapportering (NSRS)
for små og mellomstore
bedrifter og er på linje med
siste utkast til VSME ESRS
datert januar 2024. Les mer
på www.nsr.no

Spørsmål eller tilbakemeldinger?

HMS-, kvalitet- og bæ-
releder Anita Porsanger
Martinsen tar gjerne imot
tilbakemeldinger eller
spørsmål: anita@hra.no

Innhold

Om HRA	2
Innledning	3
Strategi og hovedmål	4
Nøkkeltall materialgjenvinning	5
Nøkkeltall abonnement og økonomi	6
Nøkkeltall arbeidsmiljø	7
Arbeidsmiljø	8
Interessenter og policy	10
Vesentlighetsanalyse	11
Verdikjede	12
Renovasjonstjenesten	13
Gjenvinningsstasjoner	15
Biogassproduksjon	17
HRA og omverden	19
Ytre miljø	21
Klimaregnskap	23
Organisasjon	25
Innsikt	26
Styrets beretning	28
Regnskap	33
Noter	35
Uavhengig revisors beretning	42

Om oss

Vår hovedoppgave er å håndtere avfallet fra cirka 32 000 husstander og 7 000 hytter. Til sammen betjener vi om lag 69 000 innbyggere i Ringerike, Gran, Lunner, Jevnaker og Hole. Dette er en lovpålagt ordning som finansieres av innbyggernes renovasjonsgebyr.

De fem avfallstypene du sorterer hjemme, kommer vi og henter. På Trollmyra i Jevnaker sørger vi for at matavfallet blir til biogass for renovasjonsbilene våre og biogjødsel for bønder i regionen. På Trollmyra forbereder vi også alt avfall fra de andre fem andre gjenvinningsstasjonene våre for materialgjenvinning, som blant annet papir, metall og plast. Restavfallet energigjenvinnes.

Slik er vi i praksis en miljøbedrift, og den viktigste delen av jobben bidrar du til ved å sortere avfallet ditt.

Våre eiere

Gran
kommune

Lunner
kommune

Jevnaker
kommune

Ringerike
kommune

Hole
kommune

Innledning

Sprengkulda som møtte oss i januar ble en kostbar erfaring i form av dyre reparasjoner og store driftsforstyrrelser. Med en allerede krevende prisstigning på materiell og verkstedtjenester, var de første økonomiske prognosene mørkerøde. God kostnadsstyring og økte inntekter gjennom resten av året, reddet likevel et «nullresultat» i selvkostregnskapet. Tidligere underskudd (som må hentes inn igjen) og en fortsatt krevende kostnadsutvikling, tvinger oss til å effektivisere driften av HRAs tjenester.

Først ut er renovasjonstjenesten, som av flere ulike årsaker har forsterket en allerede krevende prisutvikling de siste tre årene. Effektivisering betyr endringer i tilbudet til innbyggerne og i arbeidshverdagen til renovatørene. De «eneste» endringene gjennom 30 år har stort sett vært nye dunker til nye avfallstyper, mens restavfallet har forblitt uendret, 140 liter hver annen uke. En sammenligning av tjenestene fant at store deler av landet praktiserer 140 liter hver fjerde uke. Med gode resultater – både for økonomi og kildesortering. Selv med et vinn-vinn-resultat, vil nok mange oppleve dette som et redusert tjenestenivå. I slutten av april 2025 er det likevel klart for både ny ruteinndeling og ny hentekalender.

Flere år med synkende avfallsmengde flatet ut i 2024 (-1 prosent). Papiravfall fortsetter fallet (-7 prosent), noe som antas fortsatt å skyldes

nedgang i bruk av trykte medier. Utsorteringsgrad for materialgjenvinning er uendret fra 2023: 48 prosent – og godt under det nasjonale målet om 55 prosent materialgjenvinning i 2025.

Biogassvirksomheten står foran viktige beslutninger. Selv om 2024 ble et rekordår for produsert biogass, må anlegget videreutvikles. I to år har vi jobbet med et investeringsprosjekt som vil øke størrelsen på anlegget vesentlig. Hovedmålene har vært å modernisere anlegget, ta inn husdyrgjødsel som råstoff, gjøre anlegget mer driftssikkert mot luktutslipp og gjøre den nye investeringen lønnsom. Resultatet er lovende, og ved utgangen av 2024 jobbes det med nødvendige beslutninger, finansiering og nødvendige tillatelser. Investeringen er foreløpig beregnet til cirka 230 millioner kroner.

Gjenvinningsstasjonene har hatt normal drift. Stasjonen på Svingerud i Hole har fått skilter med nasjonal merkeordning for avfall, som på Sokna og delvis Nes, og det jobbes nå målrettet med også å forbedre kildesorteringen på stasjonene. Stasjonen på Roa i Lunner lever på oppsigelse, og de første skritt er tatt for å etablere en ny stasjon lenger sør i kommunen, ved avkjøringen til Grua.

Hytterrenovasjonsprosjektet der det skal etableres 30-40 fellesanlegg for full kildesortering har ikke hatt ønsket framdrift. Vi forsterker innsatsen i 2025 og håper på godt samarbeid med kommunene om egnet plassering av anleggene.

48 prosent materialgjenvinning er godt under det nasjonale målet.

Ole Petter Løbber
daglig leder HRA

Strategi og hovedmål

Visjon
Vi skaper verdier!

Våre verdier

Vi er engasjerte,
framoverlente
lagspillere

**Material-
gjenvinning
og ombruk**

65 prosent material-
gjenvinning og
ombruk innen 2035.

**Klima og
ytre miljø**

Minimere klimagass-
utslipp og andre
skadevirkninger
på miljøet.

**Tjeneste-
tilbud**

Blant bransjens
mest fornøyde og
motiverte kunder.

**Organisasjons-
utvikling og
arbeidsmiljø**

Tilfredse og
engasjerte med-
arbeidere i et trygt
arbeidsmiljø.

**Forretnings-
utvikling**

Fremme utvikling
og være nytenkende.

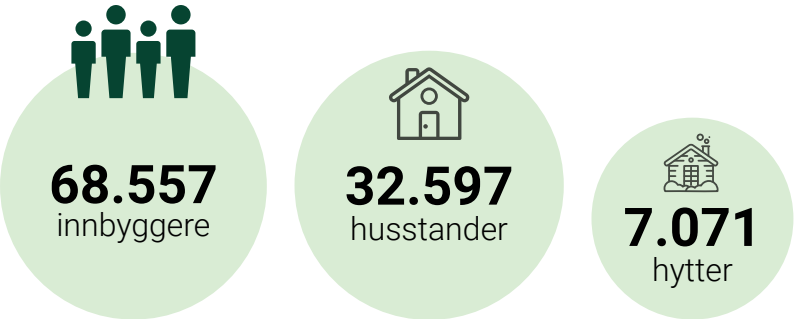
Samfunnsoppdraget

HRAs samfunnsoppgave er å håndtere lokalsamfunnets avfall så effektivt, miljøvennlig og verdiskapende som mulig.

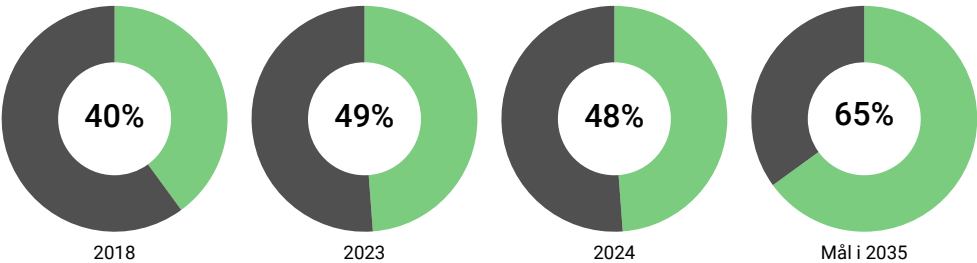
Formålet er at vi sammen med innbyggerne sørger for at avfall kan brukes igjen og igjen. Slik bidrar vi til et mer bærekraftig samfunn.

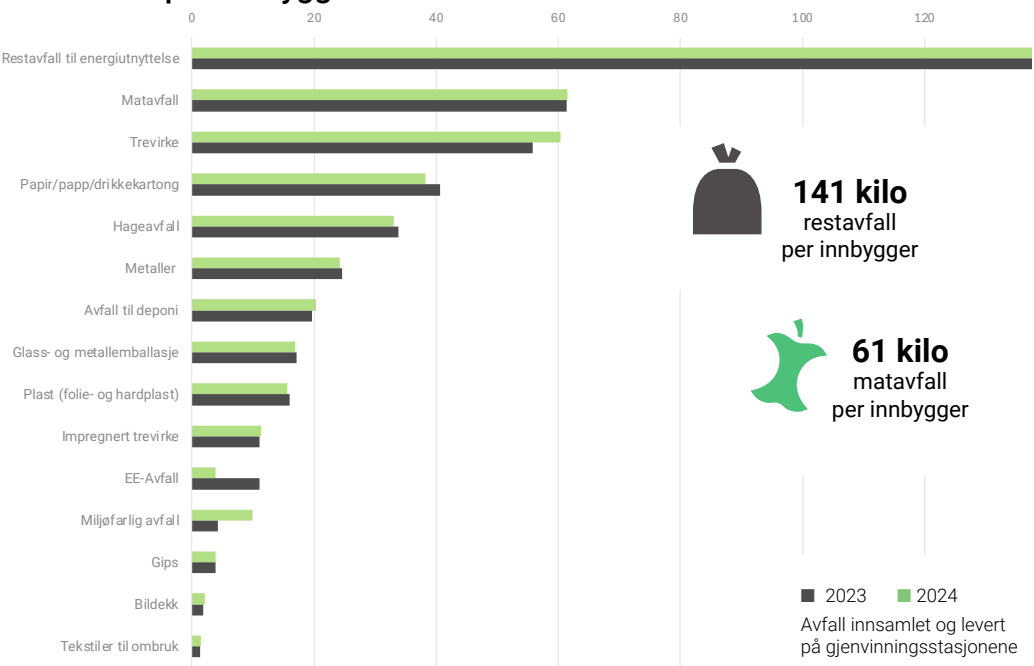
Nøkkeltall materialgjenvinning

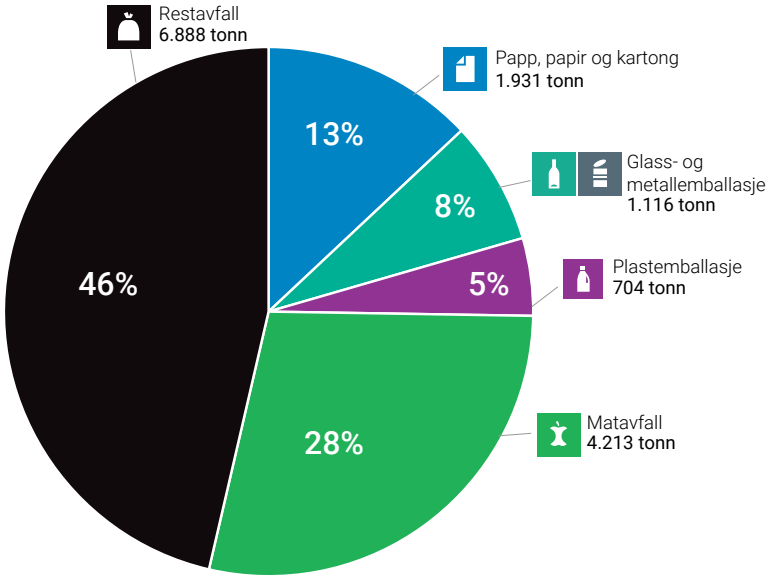
Materialgjenvinningsgrad for husholdningene

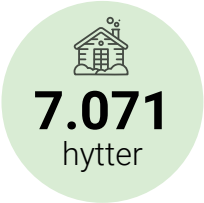
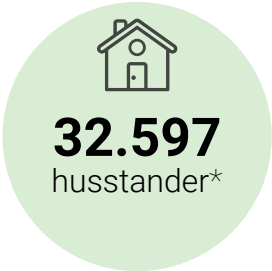
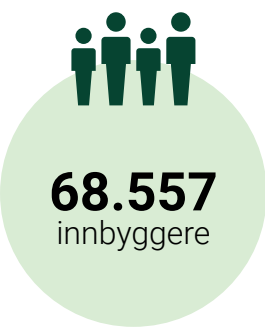
Avfall i kilo per innbygger

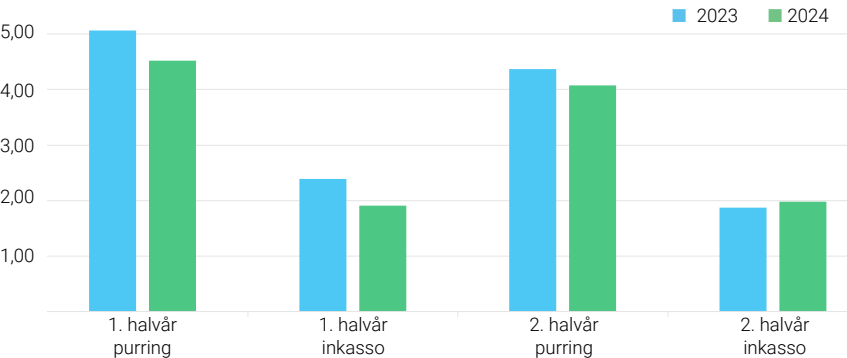
Husholdningsavfall innsamlet i 2024

Nøkkeltall abonnement og økonomi

Prosentandel purring og inkasso

Abonnement og avtaler

	Hole	Jevnaker	Lunner	Gran	Ringerike	Totalt
Befolkning**	6.989	7.037	9.357	13.593	31.581	68.557
Antall husholdningsabonnement***	2.704	3.097	4.021	5.927	14.355	30.104
Antall husholdningsavtaler****	2.549	2.800	3.985	5.309	11.840	26.483
Antall hytteavtaler	707	343	1.006	1.565	3.450	7.071
Antall næringsavtaler	66	63	77	138	297	642
Boenheter med felles, nedgravd løsning						1.615

* Antall privathusholdninger per 31.12.2024 (SSB)

** Innbyggertall per 3. kvartal.

*** Antall abonnement angir reelt beholdervolum hos abonnenten. 140L restavfallsbeholder utgjør 1 abonnement, mens 240L utgjør 1,6 abonnement.

**** Antall avtaler gir en indikasjon på hvor mange abonnenter, eller grunneiere vi har. Heller ikke dette blir helt nøyaktig, da én abonnent kan ha flere avtaler/eiendommer.

218
millioner
omsetning totalt

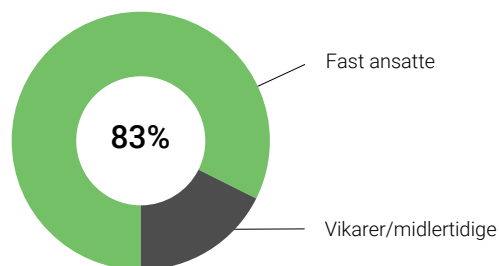

642
næringsavtaler

1.615
boenheter med felles
nedgravde beholdere

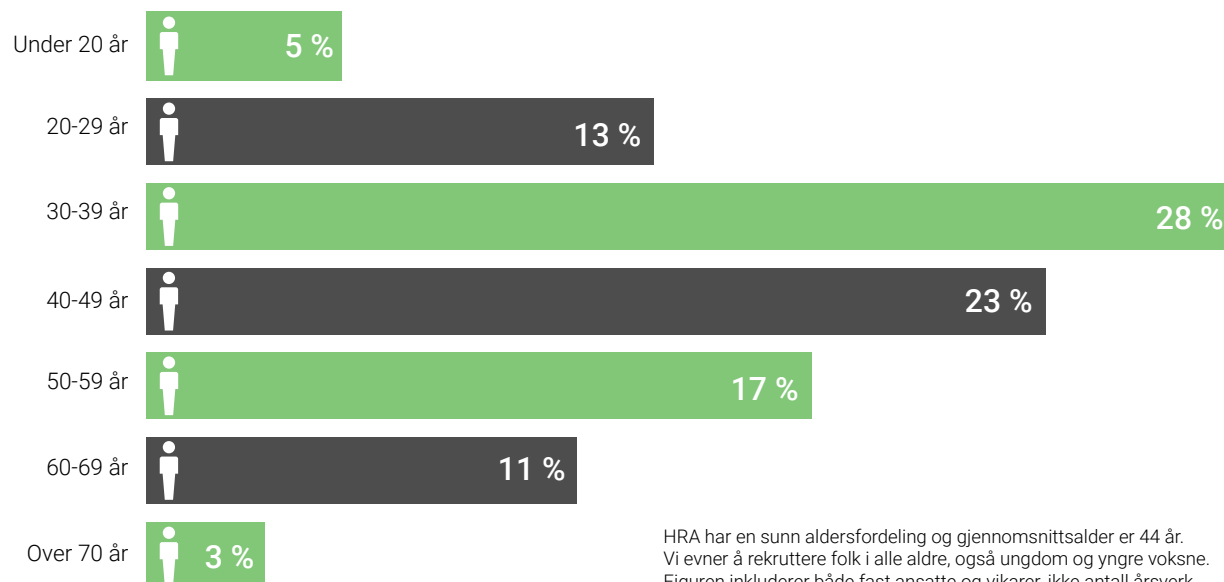
Nøkkeltall arbeidsmiljø

Alle ansatte er omfattet av tariffavtaler.

Ansatte i HRA snakker blant annet tigrinja, latvisk, russisk, polsk, bulgarsk, serbisk, spansk, litauisk, kwaspråk og estisk i tillegg til norsk. Ansatte i HRA har mange forskjellige morsmål. Vi tilstreber å ha norsk som arbeidsspråk og har tidligere tilbudt norskopplæring på arbeidsplassen. I 2024 har vi ikke hatt språkopplæring, men det er noe vi vil tilby senere ved behov.

Alderssammensetning

HRA har en sunn aldersfordeling og gjennomsnittsalder er 44 år. Vi evner å rekruttere folk i alle aldre, også ungdom og yngre voksne. Figuren inkluderer både fast ansatte og vikarer, ikke antall årsverk.

102
årsverk

16%
kvinner

84%
menn

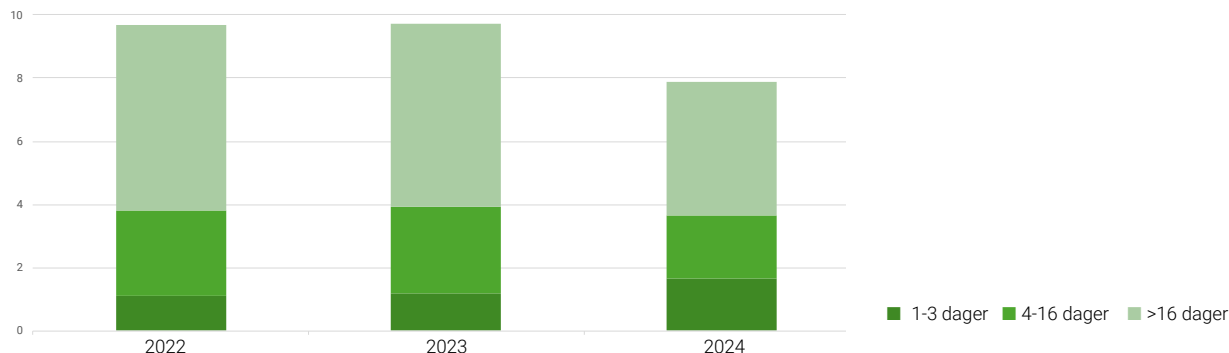
Vår største utfordring

Vår største utfordring på området mangfold, er kjønnsbalanse. På driftssiden har vi kun to fast ansatte kvinnelige renovatører og to kvinnelige driftsoperatører. På den andre siden er menn i mindretall i administrasjonen.

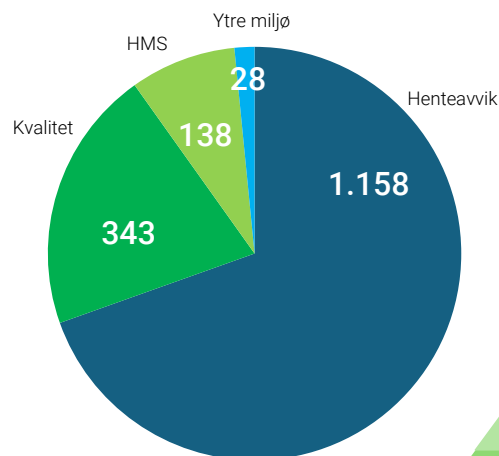
Vi har de vanlige tiltakene for å rekruttere begge kjønn uten at det har bidratt til vesentlig endring. Dette området krever antagelig mer spesifikk tiltak for at vi skal bli bedre.

Arbeidsmiljø

Sykefravær

Registrerte avvik

Avvikspyramide

I HRA har vi frivillig bedriftsutvalg (BU) og lovpålagt arbeidsmiljøutvalg (AMU). Mange ansatte bidrar i risikovurderinger og avviksbehandling.

Vi har lavere sykefravær i 2024 sammenlignet med tidligere år. Langtidsfraværet har gått ned. Vi ser nå resultater av målrettet arbeid gjennom flere år.

Avvikspyramiden viser sammenhengen mellom opplæring og informasjon, kvalitetsavvik, HMS-avvik og alvorlige ulykker. Vi ønsker oss mange registrerte avvik i bunnen, og færre og færre oppover i pyramiden. Det høres kanskje rart ut av vi ønsker mange avvik, men det gir oss muligheter til å fange opp feil og mulige forbedringer. Jo bedre man jobber med avvik i bunnen av pyramiden, desto færre hendelser vil det være på toppen. Avvik i toppen ønsker vi ikke!

Derfor er målrettet opplæring og informasjon helt essensielt. Det er også registrering og behandling av kvalitetsavvik og nestenulykker. For vår del burde vi registrert flere nestenulykker og hatt færre materielle skader.

Hendelser med materielle skader har flere negative konsekvenser. Først og fremst kan slike hendelser utgjøre en sikkerhetsrisiko. I tillegg til driftsforstyrrelser, redusert produktivitet og økonomiske tap. Det er derfor viktig for oss å forhindre hendelser som fører til materielle skader.

Høsten 2024 startet 14 ansatte på kurs innen bærekraft og sirkulærøkonomi. Dette er et samarbeid med Innsikt og Universitetet i Innlandet.

I løpet av de tre siste årene har åtte ansatte gjennomført lovpålagt HMS-kurs.

Medarbeiderundersøkelser de siste år viser at HRA-ansatte trives på jobb. Spesielt hyggelig er det at vi har et sterkt engasjement og sterk stolthet over å jobbe i HRA.

TRIVSEL PÅ JOBBEN: Medarbeiderundersøkelser de siste årene bekrefter det vi ser – at vi trives på jobb. Ansatte i HRA er engasjerte, framoverlente lagspillere. Morsomme og kreative er vi også.

AKTIV MED HRA: Vi har mange aktive ansatte, og har de siste årene deltatt med flere lag i Ringeriksmaraton. Her er et knippe deltakere fra 2024, fra både drift og administrasjonen.

Interessenter

Viktige interne og eksterne interessenter

Miljø kan også regnes som en interessent.

Policy

Kvalitet

- HRA skal gi et kostnadseffektivt tjenestetilbud. Samt et brukervennlig, fleksibelt og likeverdig tjenestetilbud for innbyggerne.
- HRA skal ha bransjens (top fem) mest fornøyde og motiverte kunder.
- HRA skal spille på lag med regionens innbyggere i et målrettet forbedringsarbeid. Vi skal jobbe systematisk mot kontinuerlig forbedring.
- HRA skal ha en sunn og god økonomi. HRA skal fremme utvikling og være nytenkende.

Ytre miljø

- HRA skal, med forankring i forurensningsloven, ivareta ansvar og forpliktelser knyttet til husholdningsrenovasjon i eierkommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike.
- HRA skal minimere klimagassutslipp og føre klimaregnskap.
- Innkjøp og anskaffelser er et viktig fokusområde, ved at vi skal stille klima- og miljøkrav til leverandører. Vi skal også fortsette å redusere alle negative konsekvenser av vår drift for innbyggerne. Det gjelder forurenset vann, lukt, støy, støv og andre former for utslipp.
- HRA forplikter seg til å oppfylle relevante miljøkrav.

HMS

- HRA skal være en attraktiv arbeidsplass med engasjerte ansatte som trives og som får mulighet til å videreutvikle seg i organisasjonen. Vi skal samarbeide og ha god informasjonsflyt mellom avdelingene.
- HRA skal ha et trygt arbeidsmiljø. Vi skal jobbe målrettet og strukturert med helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Vi skal ha et lavt sykefravær, og så langt som mulig, tilrettelegge arbeid for ansatte med særskilte behov.

Bærekraft

- HRAs samfunnsoppgave er å håndtere lokalsamfunnets avfall så effektivt, miljøvennlig og verdiskapende som mulig.
- Sammen med innbyggerne skal vi sørge for at avfall kan brukes igjen og igjen. Slik skal vi bidra til et mer bærekraftig samfunn.
- HRA skal jobbe målrettet og strukturert med vesentlige bærekraftsmål og rapportere på disse målene.
- HRA skal bidra og dra nytte av regional næringsutvikling innenfor sirkulærøkonomi.

Vesentlighetsanalyse

HRA påvirkning på omgivelsene	Vesentlig påvirkning	+ Mangfold og inkludering	+ Trygg arbeidsplass + Godt arbeidsmiljø + Effektiv energiforbruk	+ Kunnskap gir god kildesortering + Sirkulering av råstoffer + Kompetanse og jobbengasjement + Effektiv og pålitelig drift – Brannfare
	Moderat påvirkning	– Sigevann fra deponier – Vannforbruk – Arealbruk + Produksjon av jord + Forberedelse til ombruk + Verdiskaping i lokalsamfunn	– Ekstremvær – Klimagassutslipp – Forurenset overvann + Forretningsutvikling + Farlig avfall ut av sirkulasjon	+ Produksjon av biogass + Produksjon av biogjødsel – Luktutslipp
	Lav påvirkning	– Støv – Støy – Eget avfall – Flygeavfall – Skadedyr + Universell utforming	+ Ansvarlig kommunikasjon + God forretningsetikk	+/- Myndighetskrav
		Lav påvirkning	Moderat påvirkning	Vesentlig påvirkning
Omgivelsenes påvirkning på HRA (finansiell påvirkning)				

Vesentlige bærekraftstemaer

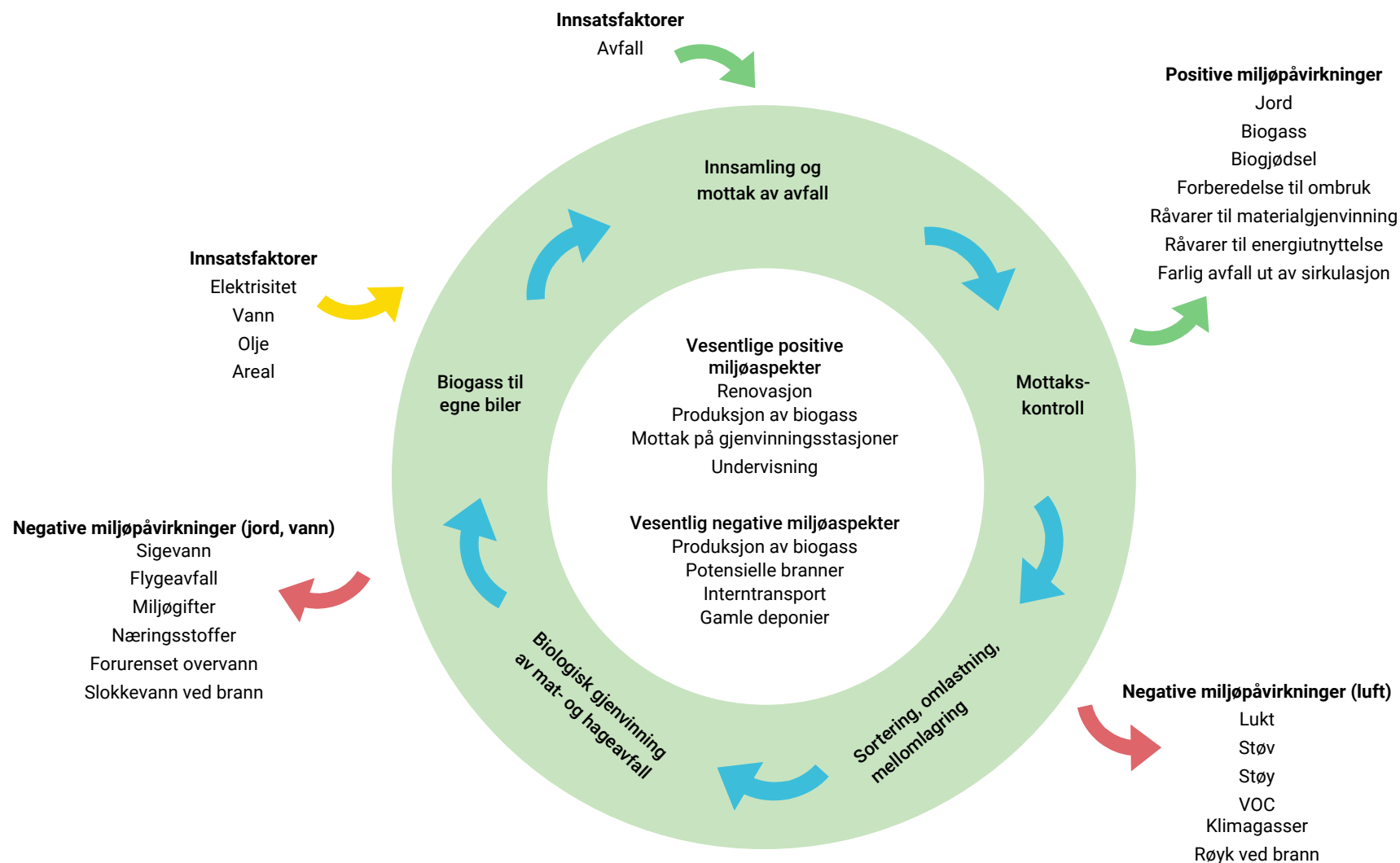
I forkant av dagens strategiplan ble det utført en vesentlighetsanalyse i 2021. Vi har nå oppdatert og utvidet den til en dobbel vesentlighetsanalyse.

Analysen har to dimensjoner:

- 1 Omgivelsenes påvirkning på HRA (finansiell påvirkning)
- 2 HRAs påvirkning på omgivelsene.

Våre viktigste utfordringer og muligheter finnes i det rosa feltet i matrisen. Vesentlige temaer følges opp med mål, KPI-er og aktiviteter.

Verdikjede innsatsfaktorer, miljøaspekter og miljøpåvirkninger

- Figuren viser innsatsfaktorer, miljøaspekter og miljøpåvirkninger i vår verdikjede. Røde piler er negative miljøpåvirkninger og grønne piler er positive miljøpåvirkninger. Røde piler sier også noe om miljørisiko, mens grønne piler viser miljømuligheter.
- Vår skyggeside finnes i gule og røde piler, mens vår solside er i grønne piler. Skyggesiden må begrenses og solsidene må forsterkes.

Renovasjonstjenesten i endring

I fjor skrev vi om behovet for å gjøre endringer i renovasjonstilbudet. I 2024 startet vi en full gjennomgang av renovasjonsruter og hentekalender. I 2025 vil det bli gjennomført endringer som vil merkes av mange.

Vi har drevet med renovasjon i egen regi siden 2017. Det betyr at renovatørene er våre egne ansatte som kjører våre egne biler, rundt 20 biler i tallet. Fra å være dominert av utenlandske kontraktsarbeidere, er renovatørene i dag bosatt i Norge og ansatte på vanlige vilkår.

Det har ikke vært en enkel omstilling, men vi er i dag stolte av en godt skolert og motivert gjeng som møter alle vær- og føreforhold med samme sinn. Lave skadetall og beskjedent sykefravær bekrefter dette.

Nytt kjøreverktøy

I 2024 innførte vi et nytt digitalt kjøreverktøy. Hvert enkelt hentepunkt står merket rødt på nettbrettet, til det kvitteres grønt når dunken er tømt. Dette gjør det vanskeligere å overse eller glemme enkeltunker, og gjør det mulig å gi innbyggerne rask tilbakemelding ved meldte avvik. Ved forsinkelser kan vi enkelt informere de berørte.

Rutene optimaliseres

Helt siden vi begynte med husholdningsrenovasjon for våre fem eierkommuner, har Hadeland og Ringelike vært delt inn i 80 faste henteruter. Hver av disse rutene utgjør et dagsverk for en renovasjonsbil.

Nye boliger har imidlertid gradvis kommet til, og i dag er flere av rutene blitt lenger enn et dagsverk. Resultatet er en mindre effektiv tjeneste, og innbyggerne merker oftere at det oppstår forsinkelser, spesielt vinterstid. En møysommelig prosess pågår nå for å lage nye henteruter. Disse vil tas i bruk i løpet av våren 2025.

Vi må materialgjvinne mer

Renovasjonstjenesten er gradvis blitt utvidet, og består nå av fem avfallstyper som fortsatt samles inn med det samme henteintervallet som de startet med.

Kildesortering betyr at mest mulig av husholdningsavfallet skal ut av restavfallsbeholderen og bli til nye råvarer i en sirkulær økonomi, det såkalte «grønne skiftet».

I dag klarer hadelendinger og ringerikinger å sortere ut cirka halvparten av den totale mengden avfall til materialgjenvinning. Samfunnet har satt som mål å nå 65 prosent. Det betyr mindre restavfall, og våre eierkommuner har besluttet å redusere tilgjengelig volum for restavfall gjennom å utvide henteintervallet fra to til fire uker.

Dette vil mange oppleve som en stor og utfordrende endring. Vi hadde neppe dristet oss til en så stor forandring om det ikke var for at dette allerede er etablert praksis i mange kommuner, til dels med lang erfaring.

Lykkes bedre

Tallenes tale er også klar: De kommunene som henter restavfall hver fjerde uke, lykkes til dels mye bedre med kildesorteringen. Vi vil hjelpe innbyggerne så langt det er praktisk mulig, med tips og råd, og vi er også klar over at enkelte husholdninger av ulike grunner vil behøve en større restavfallsbeholder enn dagens 140 liters dunk.

Flere fellesløsninger

Vi har ulike planer for videre effektivisering av renovasjonstjenesten i årene som kommer. Ikke minst ønsker vi å gjøre den mer fleksibel og tilpasset innbyggernes ulike behov. Nabodeling og etablering av nedgravde beholderløsninger ønsker vi å se mer av. Med 30.000 abonnenter å betjene, tar det selvsagt tid å gjøre endringer, men mye blir lettere om vi alle blir gode kildesortere.

Må få i gang flere hytteanlegg

Vi har ambisiøse planer for å få på plass et nytt renovasjonstilbud for hyttefolket. Full kildesortering er målet. Dessverre møter vi ofte motstand når vi ser etter egnet plassering av nye anlegg. Mange hensyn og synspunkter må ivaretas, og gode plasseringer er ofte vanskelig å finne. Kun ett anlegg kom på plass i 2024, 2025 må bli mer effektivt når cirka 25 av 30 anlegg gjenstår.

KILDESORTERING FOR HYTTER: Miljøtorget for hytter på Ringkollen åpnet i september og ble tatt i bruk i høstferien. Anlegget ligger i Jaklefoss-krysset og er av typen overflatebeholdere.

* Gjelder innsamling av husholdningsavfall på renovasjonsruter og utkjøring av poser og sekker.

492.640 kilometer kjørt *

12 runder rundt jordkloden med renovasjonsbil

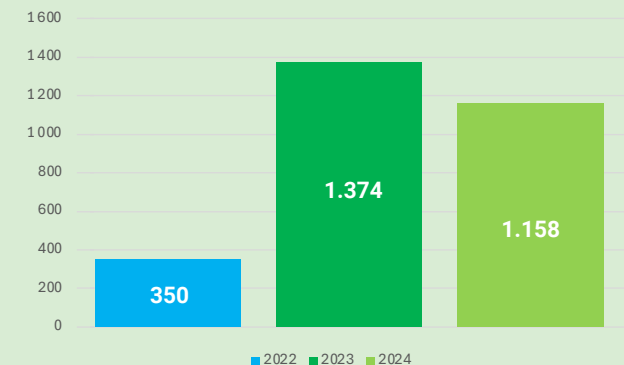

Mange kundeinnmeldte avvik

Diagrammet viser registrerte henteavvik hos husholdningene. Antallet gikk betydelig opp i 2023, og har stabilisert seg i 2024. Henvendelsene dreier seg hovedsakelig om at vi har vært forsinket fra oppsatt plan. Alle husholdningskunder som er rammet av forsinkelser får varsling om dette.

Forklaringen på forsinkelsene ligger i to særs krevende vintre. I tillegg er det kuttet kraftig i overtidsbruk. Vi har erkjent at flere av renovasjonsrutene vinterstid er for lange til å kjøre ferdig i løpet av en arbeidsdag. Nye hentesteder er blitt lagt til over år, uten at det er gjort noe med rutenes lengde. Derfor er vi i gang med et større prosjekt for å optimalisere rutene ved å gjøre dem like lange og mulige å rekke over i løpet av en arbeidsdag. Det gir oss godt håp om å få ned avvikene.

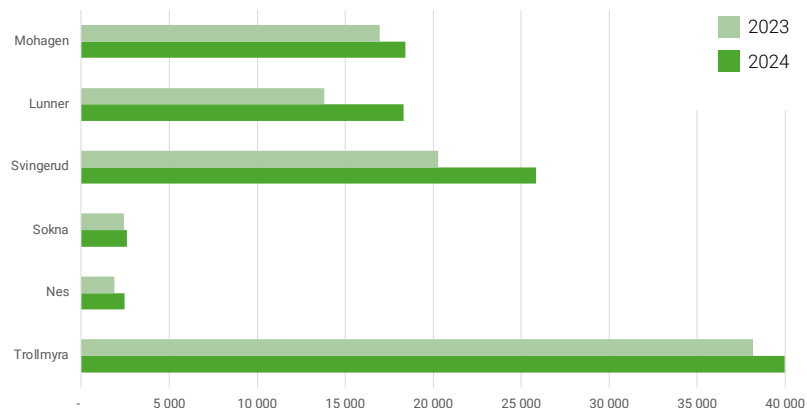
Henteavvik påvirker kundetilfredshet, og er derfor et viktig måltall for HRA. Vår egenpålagte standard har vært å korrigere henteavvik fortløpende. Dette har vi greid i større grad i 2024, enn året før.

Kjettingkurs, innføring i nye systemer, erfaringsdeling og oppfriskning av kunnskap sto på timeplanen da renovatørene hadde fagdag høsten 2024.

Gjenvinningsstasjoner

Besøk på gjenvinningsstasjonene

Flere besøker oss

Besøkstallet for gjenvinningsstasjonene stiger igjen.

Under koronapandemien økte besøkstallene på alle våre gjenvinningsstasjoner – for så å falle med rundt ti prosent gjennom 2022 og 2023. I 2024 er trenden snudd, og alle stasjoner har hatt økt trafikk.

Svingerud stadig mer besøkt

På Svingerud i Hole fortsetter økningen, og er nå vår nest mest besøkte gjenvinningsstasjon. En økning som er naturlig å tilskrive «bomringen» rundt Jevnaker og Trollmyra. Tidvis gjør dette den allerede trange Svingerud-stasjonen kaotisk. Det var derfor vi prioriterte å skille denne stasjonen på nytt, etter slik som vi gjorde på på Sokna gjenvinningsstasjon i 2023.

Lunner har kjøpt ny tomt

Stasjonen på Roa lever nå på oppsigelse og

Lunner kommune har kjøpt tomt ved avkjøringen til Grua på riksveg 4. Selv om ingen formelle vedtak er fattet, går det trolig mot flytting av denne gjenvinningsstasjonen i 2026.

Samarbeid om ombruk

Ombruk i HRA-regi har lenge vært etterlyst. Samarbeidet med Lupro og deres ombruksbutikk på Roa fortsetter, og Lupro har i 2025 også utvidet med et tilbud i Gran. HRA jobber også med å få til et samarbeid med ideelle aktører om et ombrukstilbud i Hønefoss. Vårt hovedanlegg på Jevnaker har dessverre trafikk- og plassmessige begrensninger som gjør det vanskelig å etablere en ombruksbutikk på Trollmyra.

Utredning selvbetjening

I 2024 er det startet en utredning av «selvbetjent» gjenvinningsstasjon. Ingen konklusjoner så langt, men målet er å få til et bedre tilbud til dem som benytter stasjonene på Sokna og Nes, uten at driftskostnadene øker.

Nye skilter på Svingerud:
Rett før jul kom nye skilter på plass – og forklarende hjelpetekst. Dette er ett av flere tiltak for å få bedre kildesortering på gjenvinningsstasjonene våre.

2.878
tonn hageavfall
til jordproduksjon

Klare for klar sekk

Økt fokus på kildesortering gjelder også våre gjenvinningsstasjoner. Utsorteringsgrad blir fulgt enda tettere opp på alle stasjoner, blant annet med stikkprøver av det som blir levert. Fra 1. januar 2025 ble det slutt på å levere avfall i svarte plastsekker. Vi opplevde at kundene våre var klare for dette da nyheten om klare sekker kom i avisen og i sosiale medier på slutten av 2024.

Nytt rekordår for biogassfabrikken

Året startet trått, men endte med rekord.

2024 endte bra, men starten var alt annet enn lystig. Rekordkulde og defekt råtnetank ga store driftsforstyrrelser og for første gang måtte vi importere biogass for å holde bilparken i gang.

Rekord etter rekord

Men kulda slapp og råtnetanken ble reparert, og i andre halvår ble det satt rekord nesten hver måned. Med en fin årsrekord som endelig resultat.

Organisasjon ble gjennom sommeren styrket med to nyansettelser, dels grunnet avgang, men først og fremst for å styrke gjennomføringskapasitet av forestående investeringer.

Endelig beslutning

Etter to år med utredninger og prosjektering, ble det i desember besluttet å gjennomføre fase 1 av en større modernisering og utvidelse av biogassvirksomheten. Cirka 25 millioner skal investeres

i forbehandlingen, der matavfallet kvernes og plast fjernes, samt i gassoppgraderingen, der CO₂ og biometan separeres. En investering med god lønnsomhet som vil komme i drift i 2026.

Dobbel mengde mat og husdyrgjødsel

En større investering med utvidelse av anlegget er også ferdig utredet. Planen er å komme til en beslutning i løpet av første halvår 2025. I tillegg til en dobling av mengden matavfall, skal også landbruket bidra med husdyrgjødsel som råstoff. Avtaler mellom HRA og den enkelte bonde er framforhandlet, og vil være en viktig del av beslutningsgrunnlaget. Dersom vi lykkes, vil vi i løpet av 2027 kunne produsere mer enn tre ganger mer drivstoff enn i 2024. Tilsvarende cirka 4,5 millioner liter diesel. For å få til dette, må vi skaffe ny egenkapital på rundt 70 millioner kroner.

Planen er at biogassvirksomheten blir skilt ut i et eget selskap, «HRB AS» der HRA eier ca 50 prosent. Men før endelige beslutninger tas, skal det hele forankres i eierkommunene. 2024 ble et bra år, 2025 blir et spennende år for biogassvirksomheten.

Biogass – en nasjonal satsing

Innen veitransport satses det betydelig på biogass. Akkurat nå er produksjon av biogass en flaskehals i satsingen. Mange anlegg er imidlertid under planlegging, og det nasjonale målet, basert på tilgjengelige råstoffer, er å tidoble produksjonskapasiteten.

Biogass er et fornybart og sirkulært drivstoff med veldig god klimanytte. I tillegg bidrar denne virksomheten til å sirkulere næringsstoffene tilbake til landbruket som erstatning for kunstgjødsel. Med den planlagte utvidelsen vil «HRB» også bidra til at landbruket på Ringerike og Hadeland oppfyller sine klimaforpliktelser.

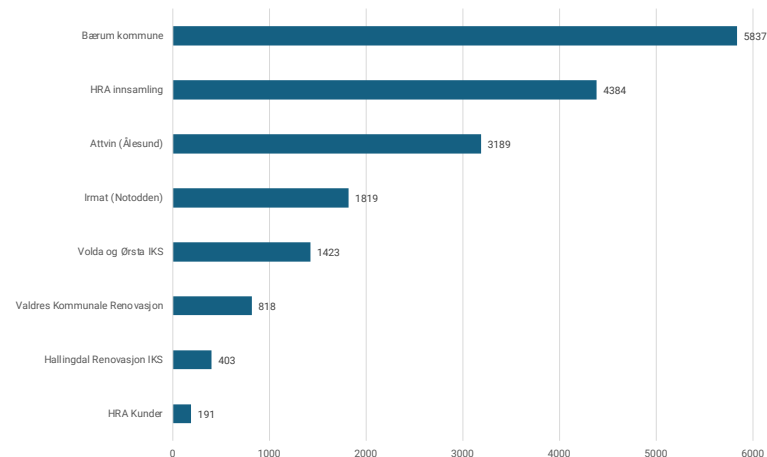
CO₂

CO₂ er et biprodukt fra biogassprosessen. I mer enn ti år har HRA fanget CO₂-en, for så å slippe den ut igjen. Denne CO₂-en er biogen og derfor klimanøytral. Dersom det gjøres lønnsomt å bruke eller lagre CO₂-en, vil dette øke biogassens klimanytte til over 100 prosent og øke anleggets lønnsomhet, noe vi håper kan bli en realitet.

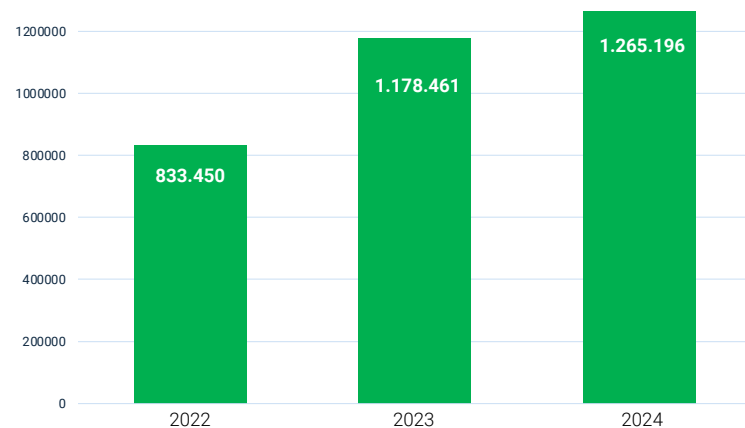

Nøkkeltall biogass

Matavfall mottatt i tonn

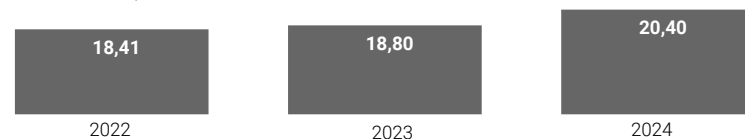

Gassproduksjon 2022-2024 (Nm³)

Rejekt i prosent

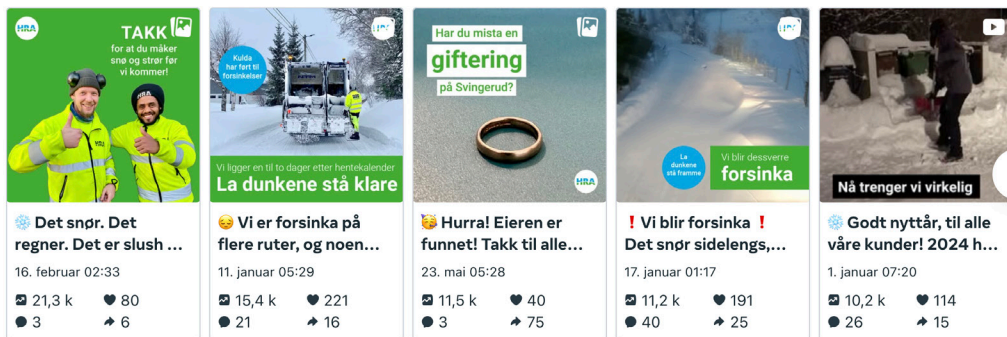
Målet er 10-12 prosent

MANGE REKORDER: Dette gode laget av ansatte i biogassfabrikken satte rekord på rekord i 2024.

HRA og omverden

21.253 fikk med seg vårt mest sette innlegg på Facebook i 2024.

Kildesortering på introprogrammet

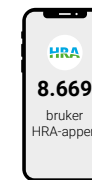
I 2024 var vi på fire besøk hos flykningtjenesten for Gran og Lunner. Der ga vi opplæring i avfallssystem og kildesortering. Besøkene avsluttes alltid med en runde på Roa gjenvinningsstasjon og besøk i gjenbruksbutikken på Lupro.

Kreative elever laget avfallskunst

De to siste årene har vi samarbeidet med Hønefoss videregående skole om å lage kunst av avfall. Her er kreative tredjeårselever på linja for kunst, design og arkitektur med en sirkulær påfugl av hageavfall. Bildet henger i undervisningsrommet vårt på Trollmyra.

64
saker
i media

683

elever på besøk
på Trollmyra

4

dager med
undervisning
for flykninger

11

foredrag
for lag og
foreninger

HRA med nye krav til restavfall: - Vil redusere brannfaren

GJENNOMSKTIG: Randi Myhrvold Odden og Jørn Ade Nysveen ved HRA ber om at alle tar i bruk klare, gjennomskjete sekker når de kommer med avfallet til gjenvinningsstasjonen. Foto: June Persdatter Bjørkli

Faksimile Avisen Hadeland 23.11.24.

Saken om innføring av klare sekker på gjenvinningsstasjonene ble innsolgt til avisen, med pressemelding og bilder. Dette er 1 av 17 avisartikler som ble publisert som følge av slike aktive medieinnslag i 2024.

Yemane (37) og Sengi (35) er travle før jul: - Det er gratis gym

RENOVATØRER: Yemane Kahsay Tesfamariam (37) og Sengi Rwanika (35) står på for å holde samfunnet rent. Snart skal de hente papirer fra julegavene våre. Foto: Jørn-Inge Fråshaug

Faksimile Ringerikes Blad 21.12.24.

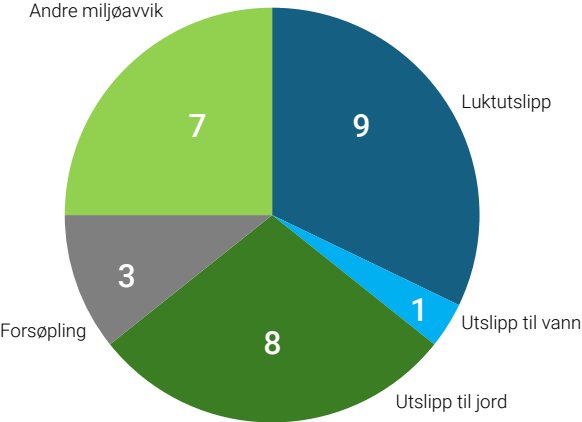
En av Ringblads lesere nominerte HRA som hverdags-helter. Sengi og Yemane snudde seg rundt da Ringblad ønsket intervju med ansatte.

NY GASSBIL: I juni kom den første av to nye lastebiler som bruker vår egenproduserte biogass. Lastebilene har kroklofter og brukes i internt transport av containere mellom gjenvinningstasjonene.

Ytre miljø

Ytre miljøavvik

Arealbruk, hektar	Totalt areal	Forseglet areal*	Ikke-forseglet areal **
Trollmyra	21,1	16,9	4,2
Svingerud	1,0	0,9	0,1
Mohagen	0,5	0,5	0
Roa, Lunner	0,5	0,4	0
Sokna	0,5	0,5	0
Nes	0,3	0,3	0
Totalt	23,9	19,5	4,3

* Forseglet areal er områder med asfalt, betong, bygninger og andre overflater som hindrer naturlig vanninntrengning og luftutveksling
** Ikke-forseglet areal er områder med gjenstående natur eller tilbakeført natur (f.eks. avsluttet deponi)

Forurensning av luft, vann og jord

På Trollmyra har det foregått deponering av avfall og avfallshåndtering i snart 60 år. I begynnelsen ble alt avfall deponert. I dag består driften av innsamling og mottak av avfall, mottak av farlig avfall, sortering, mellomlagring, omlastning, biogassproduksjon, jordproduksjon og deponering. Avfall til deponi utgjør nå mindre enn fem prosent. Våre aktiviteter før og nå medfører forurensning, spesielt av vannfase. Dette påvirker grunnvann og Randselva. Derfor har vi renseanlegg og et vannovervåkingsprogram. I 2023 og 2024 har vi gjort flere forbedringer for å kontrollere vannstrømmer på Trollmyra. Vi har utslippstillatelse og er rapporteringspliktige til Statsforvalteren. I miljødirektoratets database for grunnforurensning er deponiet på Trollmyra registrert med påvirkningsgrad 2, akseptabel tilstand med dagens arealbruk.

Naturtyper og biologisk mangfold på Trollmyra

Vårt anlegg på Trollmyra er en del av et industriområde på Bergermoen i Jevnaker kommune. Bjønnputten er en dødisgrop i nærheten av vårt anlegg. Dødisgrop er en spesiell landform som er vurdert som nært truet på norsk rødliste for naturtyper. Det er områder med antatt sandfuruskog i nærheten av Bergermoen.

Det finnes noen registreringer av rødlistede fuglearter. Dette er fugl som benytter området som en mindre del av et større leveområde. Det er registrert flere fremmede planter, også planter med høy risiko for å utgjøre en økologisk risiko for naturmangfoldet i Norge. Invasive arter kan utkonkurrere lokale arter og forstyrre økosystemer.

Endringer i arealbruk er den største faren for naturtap på land. Beslag av areal bidrar til reduksjon i biologisk mangfold. I 2024 utvidet vi området med ca. 14 mål på Trollmyra. Det nye arealet er innenfor industriområdet på Bergemoen og er slik sett ikke en endring i arealbruk.

Ytre miljøavvik

Det ble registrert 28 ytre-miljø-avvik i 2024. Luktutslipp utgjør den største gruppen med ni registrerte hendelser. Sju av disse er meldt inn fra naboer på Jevnaker. Naboer kan registrere lukt på hra.no. Likevel tror vi at det er en underrapportering på lukt.

Utslipp til jord er den nest største gruppen, og er hovedsakelig hendelser der utslipp har skjedd til fast dekke med gode muligheter for opprydding. Alle våre lokasjoner har utstyr for opprydding etter slike hendelser. Under andre avvik er blant annet avvik fra interne og eksterne revisjoner.

Ytre miljø miljøregnskap

Grunndata		2022	2023	2024
Mottatt avfall	tonn	57.685	56.802	56.069
Ansatte	årsverk	75	105	102
Vannforbruk	m³	25.737	25.195	23.989
Arealbruk	dekar	22,5	22,5	23,9
Omsetning	mill. kr.	179	203	218
Ressurseffektivitet		2022	2023	2024
Total kWh per tonn		235	257	279
Fossil kWh per tonn		24	35	28
Liter vann per tonn		446	444	428
Årsverk per 1.000 tonn		1,30	1,85	1,82
Kvadratmeter per tonn		3,90	3,96	4,26
Utslippsintensitet		2022	2023	2024
Kg CO ₂ -ekvivalenter per TNOK		21,79	21,28	15,17
Kg CO ₂ -ekvivalenter per årsverk		52.201	41.232	32.550
Kg CO ₂ -ekvivalenter per tonn		68	76	59
Energi		2022	2023	2024
Total energiforbruk	kWh	13.538.551	14.582.718	15.633.957
Fornybar energi	kWh	12.031.256	12.591.970	14.075.284
Ikke-fornybar energi	kWh	1.507.295	1.990.748	1.558.672
Energikilder		2022	2023	2024
Biogass	kWh	7.651.657	6 835 833	7.013.331
Strøm	kWh	3.552.394	3.890.060	3.763.860
Flis	kWh	210.000	1.233.750	2.782.500
Diesel	kWh	1.013.717	1.480.286	1.293.244
Deponigass	kWh	794.824	826.830	696.468
Fyringsolje	kWh	315.958	315.958	77.235
Solcelle	kWh	0	0	7.318

Energi

Vi bruker flere energikilder for å sikre kontinuerlig drift. Bruk av fornybar energi blir prioritert. 90 prosent av vårt totalforbruk i 2024 var fornybar energi. Økningen i energiforbruk 2022-2024 skyldes blant annet at vi tok over internt transporten sommeren 2023.

Alle våre renovasjonsbiler går på biogass. To lastebiler i internt transporten ble erstattet med biogassdrevne lastebiler i 2024. Øvrige biler og maskiner bruker diesel. Vi planlegger å bytte til flere biogassdrevne kjøretøy de neste årene. Høsten 2024 ble det montert solceller på Trollmyra. Det er en ny energikilde for oss.

Ressurseffektivitet

Det er viktig for miljøet og økonomien at ressurser brukes mest mulig effektivt. Vi har tatt med alt vi veier inn, pluss farlig avfall som går direkte til nedstrømsmottager. Dette inkluderer innhenting av avfall, mottak på gjenvinningsstasjoner fra husholdningskunder og næringskunder, samt mottak av matavfall fra andre kommuner. Norsk gjenvinning sin omlastning er også tatt med, fordi vi bruker ressurser på det. Det er brukt ulike datagrunnlag for antall årsverk i årene 2022-2024. Det har vært feil på vannmåler på Trollmyra og flere gjenvinningsstasjoner mangler vannmålere. Derfor er tallene for årsverk og vannforbruk noe usikre, men kan likevel si noe om vår effektivitet.

Klimamål og klimarisiko

Innen 2030 skal Norge redusere sitt klimagassutslipp med 55 prosent sammenlignet med 1990-nivå, og bli et lavutslippssamfunn innen 2050.

I vår strategi forplikter vi oss til å minimere klimagassutslipp. Vi skal årlig redusere bruken av fossile energikilder i virksomheter vi har kontroll på eller påvirkning på. Vi skal også legge vekt på bærekraftige og klimariktige løsninger i anskaffelser og investeringer.

Over 90 prosent av våre utslipp er andre indirekte utslipp (scope 3). Dette gjelder i all hovedsak innkjøpte varer, tjenester og kapitalvarer. Derfor bør vårt fokus være å redusere utslipp knyttet til innkjøp.

Klimaendringer og ekstremvær kan utfordre vår evne til å oppfylle samfunnsoppdraget. Styrregn, store snømengder, håkefø, flom, ras og sterk vind kan hindre framkommelighet til og fra våre anlegg. Renovasjon kan stoppe helt eller delvis. Våre tjenester kan bli ineffektive og dyre.

En stor andel av våre eiendeler er bygg, anleggsmidler og kjøretøy hvorav det meste er knyttet til vårt hovedanlegg på Trollmyra. Erfaringer fra ekstremværet Hans indikerer at Trollmyra kan ta unna store mengder vann. Gjenvinningsstasjonene på Nes og Roa er i nærheten av bekker og elver som kan flomme over, men eiendeler her er ubetydelige.

Klimaregnskap

Klimaregnskapet er utarbeidet ved hjelp av energi.ai og er basert på finansielle data og aktivitetsdata i henhold til internasjonale standarder for beregning av klimaregnskap (GHG – Green House Gas Protocol).

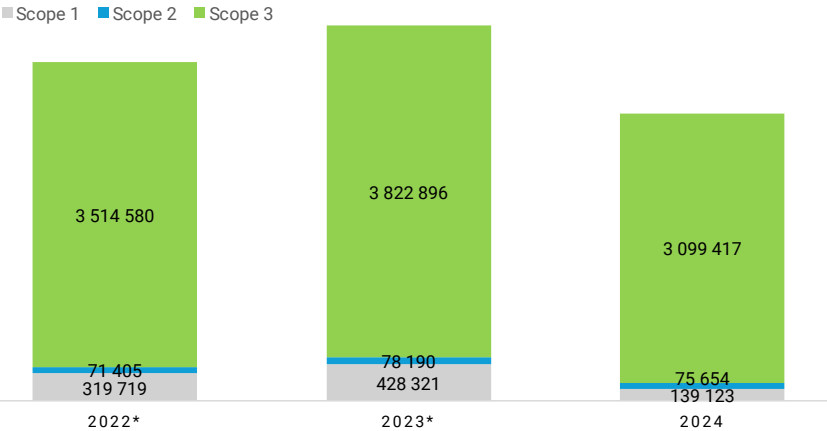
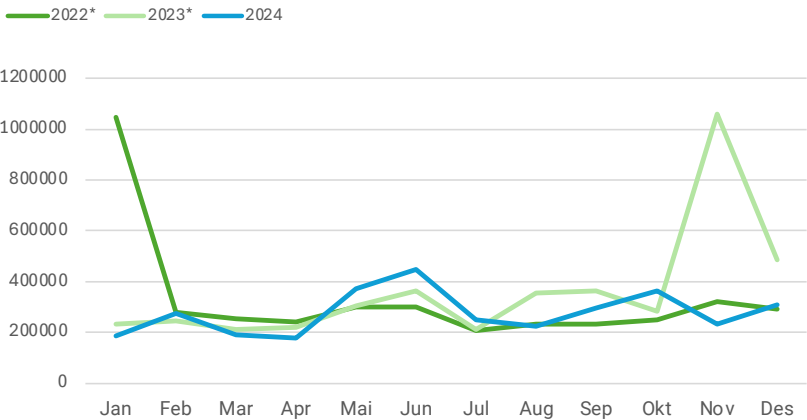
Scope 1: Direkte utslipp fra kilder som bedriften eier eller kontrollerer

Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøpt energi

Scope 3: Andre indirekte utslipp som oppstår i verdikjeden oppstrøms og nedstrøms

* Utslipp justert i forhold til tidligere rapportert

Utslipp gjennom året kg CO₂e

10 største utslipp knyttet til konto kg CO₂e

Konto	Beskrivelse	Scope	Utslipp
4150	Energigjenvinning avfall	3	269.355
4130	Biogjødsel	3	266.441
1249	Innkjøp av lastebil	3	197.251
4520	Transport slam Monserud	3	169.582
4242	Farlig avfall	3	133.980
6661	Vedlikehold biogassanlegg	3	122.082
1203	Forprosjekt biogassanlegg	3	117.831
6503	Vedlikehold renovasjonsbiler	3	114.783
6220	Drivstoff diesel	1	113.770
1142	Industribygg (Remadrass)	3	91.063

10 leverandører med høyest utslipp kg CO₂e

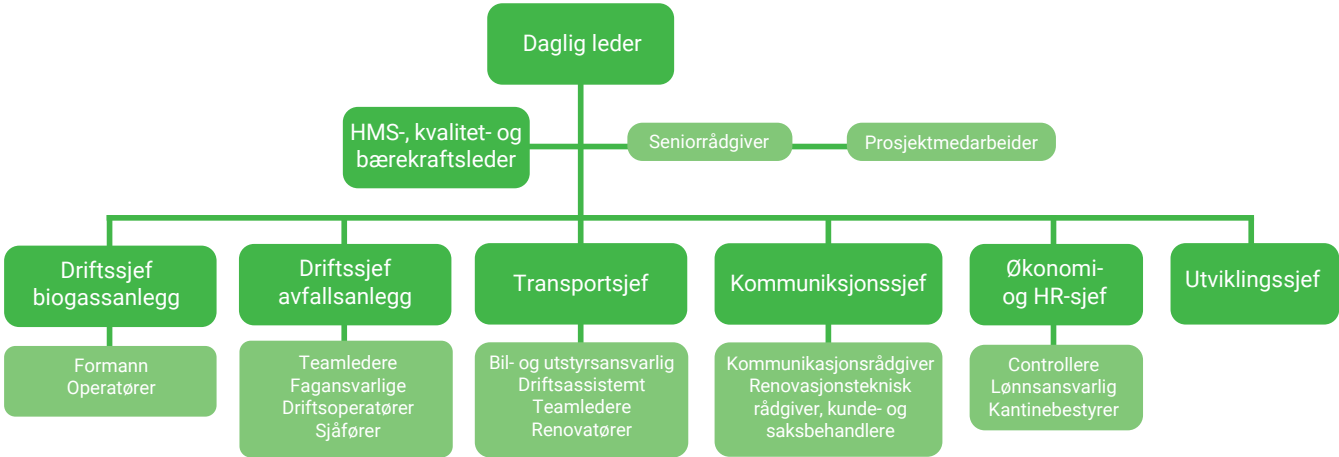
Leverandør	Scope	Utslipp
Norsk Råvare AS	3	355.215
NMT Trailer & Tipp AS	3	197.265
Ringerike Septikservice AS	3	174.284
Norsk Gjenvinning AS	3	142.190
Ringerike kommune	3	95.590
Pon Equipment AS	3	94.272
Kiesel Skandinavia AS	3	88.442
Fjordkraft AS	2	75.654
Liebherr-Norge AS	3	75.053
Heidelberg Materials Miljø AS	3	70.991

INDUSTRIVERNET: Vi har et godt og sammensveiset industrivern i HRA. I 2024 har vi hatt flere øvelser, hvor to av dem har vært sammen med lokalt brannvesen.

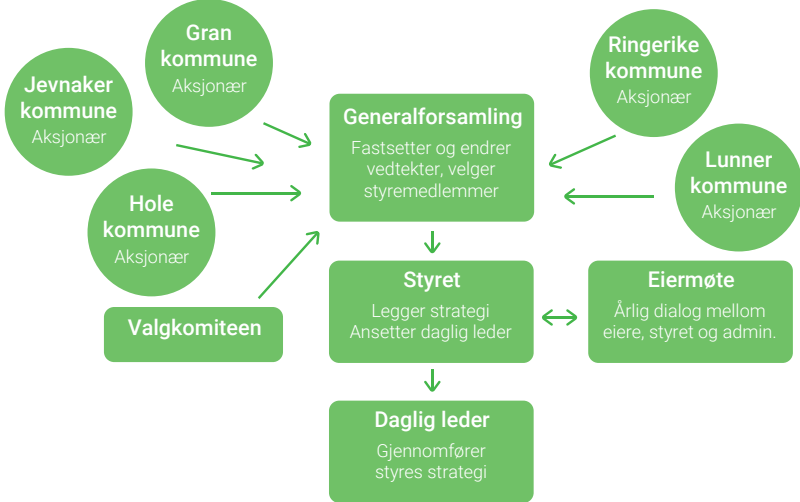

Organisasjon

Organisasjonskart

Organisering

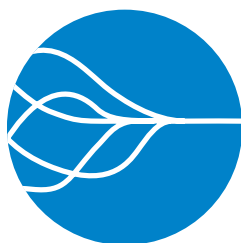
Generalforsamling

Generalforsamlingen er øverste organ og består av ordførere fra våre fem eierkommuner Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike.

Navn	Kommune
Gunn Elisabeth Alm Thoresen	Gran
Harald Tyrdal	Lunner
Morten Lafton	Jevnaker
Runar Johansen	Ringerike
Syver Leivestad	Hole

Styret

Navn	Funksjon
Vibecke Andersson	styreleder
Erik Schjerven	nestleder
Lars Petter Lund	styremedlem
Siri Skogvold Isaksen	styremedlem
Karen Skjånes	styremedlem
Guro Homble Ravndal	ansattvalgt styremedlem
Andreas Ensrud	varamedlem
Arne Johnny Bråthen	ansattvalgt varamedlem

INNSIKT

Vi er en del av Innsikt-samarbeidet, et strategisk og operativt samarbeid mellom fem interkommunale renovasjonsselskap i Mjøsregionen og omegn: Horisont, GLØR, Sirkula, SØIR og HRA.

Til sammen representerer Innsikt 300.000 innbyggere fordelt på 20 kommuner. Selskapene utfører cirka 11 millioner tømminger av avfallsbeholdere årlig.

I 2024 ble det utarbeidet en ny strategi og handlingsplan. Innsikt skal være et verktøy for å nå selskapenes mål. I den nye strategien er de overordna målene for samarbeidet mer konkrete, og knyttet til selskapenes økonomiske resultater. Samarbeidet har ti faggrupper på tvers av selskapene som løser oppgaver, bidrar til prosjekter, finner stordriftsfordeler og bygger en felles kultur i Innsikt.

Mål for samarbeidet er:

- **Få mer ut av verdikjeden**

Få mest mulig ut av ressursene i vår verdikjede, og bidra til realisering av det sirkulære samarbeidet.

- **Oppnå stordriftsfordeler**

Arbeide for at systemer og prosesser harmoniseres over tid, slik at vi kan bruke våre samla ressurser til å realisere stordriftsfordeler.

Sammen skal vi oppnå en bedre økonomi for selskapene.

- **Bli en pådriver i bransjen**

Vårt samarbeid skal gi økt troverdighet og legitimitet. Sammen skal vi ha påvirkningskraft til å bedre rammebetingelser, og bidra til ressursutnyttelse og verdiskapning regionalt.

Innsikt Innkjøp

Har 4 ansatte:

- 1 leder
- 1 avtaleforvalter
- 2 innkjøpere.

I tillegg har avdelingen en klimarådgiver i en toårig prosjektstilling finansiert av Innlandet fylkeskommune.

Innsikt gjennomførte til sammen 25 felles anskaffelser i 2024. HRA deltok i de aller fleste fellesanskaffelsene.

I tillegg ble det gjennomført 8 anskaffelser med HRA alene som oppdragsgiver.

Det økonomiske resultatet som følge av felles konkurranser, og operativ avtaleforvaltning, er beregnet til 911.166 kroner for HRA i 2024.

ENGASJERT: Stian er vår fagansvarlige for farlig avfall.

FRAMOVERLENT: Petter er en av våre driftsoperatører på Trollmyra.

Styrets beretning 2024

1 Virksomheten

Hadeland og Ringerike Avfallsselskaps (HRA) hovedoppgave er å hente avfallet hos alle abonnenter i regionen, samt å gjennomføre og drifte et renovasjonssystem som oppfyller alle krav til innsamling, håndtering og avhending/foredling av husholdningsavfall i eierkommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike. Dette omfatter drift av hovedstasjonen, Trollmyra avfallsanlegg på Bergermoen i Jevnaker kommune, samt seks gjenvinningsstasjoner. Disse stasjonene ligger i Mohagen (Gran), Svingerud (Hole), Trollmyra (Jevnaker), Roa (Lunner), Sokna og Nes i Ådal (Ringerike).

I tillegg har selskapet mottak av næringsavfall og farlig avfall. Fra 2014 produserer selskapet drivstoff i form av biogass (biometan) fra matavfall.

HRA har også ansvar for innsamling og transport av kloakkslam fra kommunene Gran, Hole, Jevnaker og Lunner.

Oppgavene skal utføres i henhold til nasjonale lover og forskrifter samt gitte tillatelser fra Statsforvalteren og eierkommunenes renovasjonsforskrift.

Driftstillatelsen fra Statsforvalteren er under revisjon, men det er usikkert når ny tillatelse vil foreligge. Det forventes at en ny tillatelse innebærer noen skjerpelser av miljøkrav som vil avstedkomme nye tiltak.

Ny, revidert renovasjonsforskrift (likelydende for alle eierkommunene) ble i 2024 vedtatt i respektive kommunestyre. HRA er av eierkommune tildelt enerett på husholdningsrenovasjon.

Selskapet har hovedkontor på Bergermoen i Jevnaker kommune.

2 Generelt

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, en fyllestgjørende informasjon om driften i 2024 og status ved årsskiftet.

Årsregnskapet for 2024 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

HRA defineres som et middels stort foretak. Det er etter regnskapsårets utgang, ikke inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Det er krav om at selvkostberegninger brukes ved fastsettelse av renovasjonsgebyret. For årets årsoppgjør har vi derfor lagt til grunn «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)». Dette gir et noe annet resultat enn ved bruk av norsk standard regnskap. Dette fremkommer i notene til regnskapet.

3 Økonomi

Resultatregnskap

HRA hadde en økning i omsetningen fra 203 mill. kroner i 2023 til 217 mill. kroner i 2024. Årsresultatet før skatt ble på 3,1 mill. kroner, etter skatt ble ordinært resultat 2,3 mill. kroner. Årets overskudd overføres annen egenkapital.

Overskuddet i resultatregnskap knytter seg kun til selskapets næringsdrift, som utgjør ca. 30% av omsetningen. Overskudd/underskudd i selvkostregnskapet (ca. 70% av omsetningen) balanseres til null over en glidende femårsperiode. Beholdningen i selvkostfondet beskriver det løpende avviket. Ved utgangen av 2024 står selvkostfondet i minus 9 millioner kroner, noe som betyr at HRA har dette beløpet til gode hos abonnentene.

Kontantstrømpoppstilling

Likviditetsendring fra operasjonell virksomhet var på 20 mill. kroner, og netto økning i kontanter var 1 mill. kroner. Den største andelen av selskapets kontantstrøm kommer fra monopoldelen, der gebyrinntektene budsjetteres og fastsettes etter vedtak i kommunestyrene. Selskapet har også en næringsvirksomhet, som gir selskapet løpende tilleggsinntekter. Disse varierer noe fra år til år, stort sett i takt med den generelle økonomiske aktiviteten. Likviditeten til selskapet anses som stabil og robust.

Økningen i langsiktig gjeld skyldes låneopptak til planlagte investeringer for normal drift. Selskapets monopolvirksomhet er lånefinansiert og belastes abonnentene gjennom driftskostnader i regnskapet.

Likviditet

HRAs kortsiktige gjeld var 31,1 mill. kroner pr. 31.12.2024. Dette utgjør 17,9 % av samlet gjeld, mot 23,1 % pr. 31.12.2023. Kortsiktig gjeld går ned med 17,2 %, mens sum gjeld går opp med 6,4 %. Likviditetsbeholdningen var 51 mill. kroner pr. 31.12.2024, som tilsvarer 22,5 % av totalkapitalen.

Soliditet

HRAs totalkapital var ved utgangen av året 225,8 mill. kroner sammenlignet med 212,9 mill. kroner i 2023. Egenkapitalen utgjør 23,2 % av totalkapitalen mot 23,5 % for 2023.

Kostnads- og gebyrutviklingen de senere årene bekymrer styret. Dette forsterket seg i starten av året, delvis knyttet til ekstraordinære drifts- og vedlikeholdskostnader pga ekstremkulden i januar. Styret har initiert et resultatforbedringsprogram som ga god effekt gjennom 2. halvår. Dette arbeidet videreføres i 2025.

3.1 Finansiell risiko

Renterisiko

HRA er eksponert for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Selskapet har en langsiktig gjeld til kredittinstitusjon på 135,9 mill. kroner.

Kredittrisiko

HRA har store løpende kundefordringer. Basert på erfaring gjennom flere år har ikke fordringene utgjort noen stor risiko. Tross økt inflasjon og økte rentenivåer de siste årene er det ingen vesentlig forskjeller i manglende betalinger, purringer og inkasso. Styret er så langt lite bekymret når det gjelder den iboende risikoen knyttet til disse fordringene, men er klar over en generelt økende tendens til betalingsutfordringer blant husholdningene.

Likviditetsrisiko

HRAs likvide midler er plassert i bank med flytende rente. Innskudd pr. 31.12.2024 var 51 mill. kroner. Bankinnskudd varierer i takt med tidspunktene for fakturering.

Markedsrisiko

Avfallsmengden fra husholdningene fortsetter å falle, dog mindre

enn foregående år. Fra 2023 til 2024 er nedgangen på omkring 1,2 %. Størst nedgang ser vi på papp/papir (-7%), og det antas at dette i stor grad skyldes den strukturelle nedgangen i bruk av trykte medier.

4 Miljørapportering

4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø

Organisasjon

Satsingen på å styrke bemanning og kompetanse (førerkort klasse C og yrkessjåførkompetanse (YSK)) i transportavdelingen har vært vellykket. Dette har redusert belastningen på renovatørene, og det forekommer ikke lenger uakseptabel bruk av overtid, selv i perioder med vanskelige kjøreforhold.

Lokaler

Administrasjonen i HRA jobber i moderne, lyse og trivelige lokaler på Trollmyra i Jevnaker kommune. Tidvis oppstår det noen plassbegrensninger i garderober og kontorer. På de fem gjenvinningsstasjonene er standarden noe varierende. Stasjonen i Roa i Lunner planlegges flyttet i løpet av et par år, mens stasjonen i Hole fortsatt «lider» av å ligge i den planlagte traséen for FRE16-prosjektet.

Sykefravær og helse

HRA arbeider systematisk for å holde sykefraværet så lavt som mulig. Fravær med egenmelding på 1,6 % har økt noe, mens fravær med sykmelding har falt fra 8,5 til 6,3 %. Sykefraværet i arbeidsgiverperioden, under 16 dager, er på 2,0 %, godt under målet på 3,0 %. God oppfølging av ansattes helse og fraværssituasjon er og skal være en viktig oppgave for HRA, og antallet langtidssyk-meldte er fallende.

Bedriften har eget bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg, og har fire verneombud for henholdsvis administrasjon, gjenvinningsstasjoner, biogassanlegget og transportavdelingen. Bedriften har etter en lengre periode med høy turnover i transportavdelingen, hatt god stabilitet i hele organisasjonen. Det er styrets oppfatning at arbeidsmiljøet er godt.

I samarbeid med Avonova settes det årlig opp en aktivitetsplan

for helse, miljø og sikkerhet. I 2024 har vi gjennomført:

- Helsekontroll for driftspersonell
- Tilbud om yrkesvaksiner for driftspersonell
- Tilbud om influensavaksine til alle ansatte (Apotek1)
- Ergonomiinnlegg på fagdag for renovatører
- Støttesamtale for en ansatt

I regi av BDO gjennomføres en årlig medarbeiderundersøkelse, «Kulturstyrk». Hvert annet år gjøres en full kartlegging, med en mindre omfattende oppfølging de andre årene. I 2024 var det full kartlegging, med svært tilfredsstillende resultater. Arbeidsmiljøutvalget beslutter og følger opp konkrete tiltak knyttet til resultatene av undersøkelsen.

Likestilling og diskriminering

HRA har 16 fast ansatte kvinner (16 %). Kun fire er knyttet til driftsavdelingene, mens administrasjonen har høy kvinneandel. 2 av 8 personer i HRAs ledergruppe er kvinner.

Styret består av fire kvinner og to menn, men tilfredsstiller kravet til kjønnsfordeling (minimum 40 %) blant aksjonærvalgte medlemmer. Det er krevende å få kvinnelige søkere til stillinger i driftsavdelingene, selv om HRA aktivt oppfordrer kvinner til å søke. Det legges godt til rette for at både kvinner og menn kan arbeide i HRA.

Selskapet arbeider for å fremme diskrimineringslovens formål innenfor virksomheten, og for å hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette gjelder alle deler av virksomheten. HRA jobber aktivt for å følge lovverket når det gjelder blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og tiltak for å unngå trakassering.

HRAs personvernerklæring beskriver hvordan opplysninger som potensielt kan være grunnlag for diskriminering blir behandlet. Denne erklæringen finnes på HRAs hjemmesider. Medarbeiderundersøkelsen i 2024 avdekket ikke noe som tyder på at ansatte er utsatt for diskriminering på arbeidsplassen.

Arbeidet med likestilling og diskriminering er viktig for HRA. Tillitsvalgte, verneombud og arbeidsmiljøutvalget gir viktige bidrag til at dette er prioriterte oppgaver i bedriftens daglige liv.

Det er pr. 31.12.2024 ingen ansatte i HRA som jobber ufrivillig deltid.

I 2024 er det 2 kvinner og 6 menn som har hatt foreldrepermisjon hos HRA. Til sammen har de hatt 993 dager permisjon, i snitt 24,8 uker.

Under følger en redegjørelse for lønnsforskjeller i HRA:

Stillingsgruppe	Antall kvinner	Antall menn	Andel kvinner	Kvinnerns lønn som andel av menns lønn*
Ufaglærte	7	60	10,4 %	100,6 %
Faglærte	8	12	40,0 %	112,5 %
Ledergruppe**	2	5	28,6 %	103,6 %

* Over 100 prosent = kvinner høyere lønn enn menn

** Daglig leders lønn er ikke medregnet i denne tabellen.

Avvik

HRA har et web-basert og integrert kvalitets- og internkontrollsystem og er sertifisert iht. ISO9001 (kvalitet) og ISO14001 (miljø) standarder. Det ble registrert 1.667 avvik i 2024. 1.158 var henteavvik. 251 gjaldt feilsortering i næringsavfall (næringskunder). 92 var andre kvalitetsavvik. 138 HMS-avvik og 28 ytre miljø-avvik. Det ble ikke registrert noen GDPR-avvik i 2024.

Skader, ulykker og kritiske hendelser

Det ble registrert ni arbeidsulykker med personskade, men ingen med alvorlige personskader som involverer arbeidstilsynet. Seks ganger ble det sendt ut internt varsel om kritisk hendelse, tre av disse var øvelse. Én hendelse gjaldt kunde på gjenvinningsstasjon som følte seg dårlig, ambulanse ble tilkalt og det gikk bra med vedkommende.

Vesentlige miljøaspekter

Miljøaspekter er aktiviteter, produkter og tjenester som påvirker

det ytre miljøet, positivt eller negativt. Miljøaspektene er rangert etter vesentlighet. Eksempler på positive vesentlige miljøaspekter er renovasjon (sirkularitet), produksjon av biogass (sirkularitet, klima) og kunnskapsformidling (bedre kildesortering). Eksempler på våre negative vesentlige miljøaspekter er produksjon av biogass (utslipp av lukt), deponi (sivevann) og potensiell brann (forurenset brannvann). HRA følger opp miljøaspektene og miljøpåvirkningene i tråd med gitte tillatelser, regelverk og hensyn til naboer/omgivelser, som en del av bedriftens internkontrollsystem.

Råvarebruk og energi

Gass fra nedlagt deponi er grunnlast til oppvarming av biogassprosessen, og bygg- og gatevarme. Gassuttaket fra deponiet er synkende, og i de siste par årene har stadig mer tilleggsvarme kommet fra flisfyring og biogass.

Som del av inngått kontrakt om strømstøtte, ble det i 2024 montert solpanel på vegger og tak, med en forventet årlig produksjon på 110.000 kWh og en maksimal momentanproduksjon på 138 kW. Fra slutten av 2023 har HRA en 7-årig fastprisavtale på strøm.

Utslipp av drivhusgasser

Metan fra nedlagt deponi som evt. lekker ut mellom gassbrønnene på deponiet vil inneholde ca. 42 % metan (CH₄), ca. 50 % karbondioksid (CO₂), små mengder nitrogen og sporstoffer. Vi registrerer jevnlig lekkasjeområder og utfører tiltak. Målinger utført i 2021 viste ingen registrerte utslipp over kvantifiseringsgrense (0,2%).

Biogass som produseres fra matavfall inneholder ca. 68 vol-% metan og ca. 32 vol-% karbondioksid. Ved normal drift er det evt. bare utlekket metan fra deponiet som bidrar til drivhuseffekt. Karbondioksid som slippes ut fra deponiet og biogassanlegget er biogent og inngår i det naturlige karbonkretsløpet. Rågassen fra utråtningstankene blir oppgradert til ren biometan av drivstoffkvalitet for kjøretøyer. Avgassene fra disse kjøretøyene er klimanøytrale.

Gass fra brønner i deponiet i 2024:

Anlegg	Mengde biogass pr. år i Nm³		Biogass i Nm³ til varme	
	2024	2023	2024	2023
Deponibrønner	188.041	223.450	165.826	194.402

Utslipp av luktenheter

Luktundersøkelser og innrapportering viser en reduksjon i luktslipp fra Trollmyra siden målingene startet i 2010. Luktslipp forekommer likevel til omgivelsene. En omfattende luktundersøkelse ble gjennomført i 2022, som viste at luktslipp fortsatt er vesentlig fra biogassanlegget. I 2021 ble det etablert en prosjektgruppe som skal utrede og gjennomføre konkrete forbedrings tiltak knyttet til anlegget og driftsorganisering, slik at luktplager kun skal forekomme ved uhell og driftsforstyrrelser. Målet er at all prosessventilasjon fra biogassanlegget skal renses i effektive filtre, og ikke spre lukt til naboområdene. Det er siden 2022 gjennomført flere luktreducerende tiltak, både fysiske og administrative. Flere viktige tiltak er planlagt gjennomført i 2025. Et større utvidelsesprosjekt er under planlegging, der det inngår flere større tiltak utover det som er gjennomførbart i dag. HRA arbeider videre med å redusere luktplager, og har et system for innrapportering av luktplager.

4.2 Støy og støv

Det er ikke registrert naboklager knyttet til støy eller støv.

Utslipp til vann

Vårt deponi ligger i en «dødisgrop» på en morenerygg og har dermed ikke rennende overflatevann inn eller ut av området. Alt vann som renner gjennom gammel fylling uten bunntetting, går ned i grunnvannet. Fra og med 1998 har åpent deponi dobbel bunntetting med oppsamling og rensing av sivevann. Fra prøvetakingsbrønner gjøres det analyser av sivevann/grunnvann fire ganger i året. Uttak av vannprøver nedstrøms deponiet tas i dag ved grunnvannets utløp i Randselva som er ca. 1 km unna selve deponiet.

Sivevannet blir kontrollert med hensyn på mengder og kjemisk forurensning. Rapport som gjelder grunnvann og rensing av sivevann sendes Statsforvalteren (SF) årlig.

Nye brønner rett nedstrøms renseanlegget har blitt etablert i 2024, for bedre kontroll av rensegrad. Renseanlegget består av luftet lagune, sedimentbasseng og infiltrasjonsbasseng, hvor utløpet infiltrerer gjennom ca. 30 meter med umettede sandmasser før det når grunnvannet. Grunnvannet har sitt utløp i Randselva, og viser kun små spor av forurensning, og disse ligger innenfor de normer som gjelder. Den biologiske aktiviteten i deponiet er nedadgående. Dette medfører at også forurensning til atmosfære og grunnvann er avtagende.

I 2022 hadde vi tilsyn av Statsforvalteren med søkelys på utslipp på Trollmyra. HRA fikk avvik på manglende kontroll på sitt utslipp til vann og grunn. Dels skyldes det at vi har gjenstående arbeid for å skille forurenset og ikke-forurenset overvann, dels at mulig forurenset overvann ikke prøvetas, og at nåværende prøvepunkt for utslipp fra renseanlegg ikke er representativt. HRA har i 2024 rettet opp flere forhold knyttet til sivevann og overflatevann. Tillatelsen fra statsforvalter er til revisjon, men det er usikkert når ny tillatelse med nye krav kommer. Det gjennomføres også tiltak knyttet til kjente, fremtidige miljøkrav. Gjennomførte tiltak bidrar også til økt kvalitet på analysene i overvåkningsprogrammet, som fra 2023 gjennomføres i egen regi. Alle tiltak knyttet til korrekt etterdrift av deponiene, finansieres nå gjennom bruk av avsatte fondsmidler for etterdrift av deponiene.

4.3 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift
HRA generer kun en beskjeden mengde farlig avfall fra egen virksomhet. Alt farlig avfall som leveres av innbyggere og næringskunder blir sortert, deklart, emballert og sendt videre til godkjent mottak for farlig avfall. Farlig avfall består i hovedsak av impregneret trevirke, maling, lakk og lim. Gjennom videreutdanning av egne ansatte, har HRA styrket sin kompetanse i håndtering av

farlig avfall. En ny person ble ansatt i 2024 med fagansvar for farlig avfall. Dette, sammen kursing av ansatte og innføring av bedre metodikk i avfallshåndteringen, har løftet kvaliteten på håndteringen av farlig avfall i 2024. Det planlegges en fornyelse av mottak og lagring av farlig avfall på Trollmyra i 2025.

4.4 Transport og utslipp

Transport er en viktig og nødvendig del av avfallshåndteringen, og dette gir vanligvis utslipp av skadelige gasser som fossil CO₂ og NOx. Renovasjonsbilene som benyttes til innhenting av husholdningsavfallet og konteinerbilene som transporterer avfall fra gjenvinningsstasjonene til Trollmyra går på klimanøytral biogass som produseres av HRA.

Det er igangsatt arbeid for å implementere et nytt, digitalt feltverktøy i alle renovasjonsbilene. Dette vil gjøre jobben for renovatørene og våre saksbehandlere mer dynamisk og oversiktlig. Dette vil både redusere risikoen for henteavvik og forenkle avvikshandlingen. I 2025 vil det gjennomføres endringer i kjøreruter og henteintervaller som ytterligere reduserer transportbehovet, og dermed klimagassutslipp.

4.5 Miljøstyring

Strategi og mål er beskrevet i selskapets strategiplan for 2022 – 2026. Informasjon, rutiner og prosedyrer er beskrevet i selskapets kvalitet og miljøsystem som tilfredsstiller standardene ISO 9001 og ISO 14001. Kiwa Teknologisk Institutt er HRAs sertifiseringsorgan, og siste resertifisering fant sted i november 2023. I 2024 ble det gjennomført en oppfølgingsrevisjon.

4.6 Forebyggende tiltak, beredskap og varsling

HRA er pliktig til å ha et operativt industrivern etter Forskrift om industrivern. Industrivernet er forsterket innen brann og er godt utstyrt for å ivareta eventuelle hendelser frem til nødetatene ankommer stedet. I 2024 øvde industrivernet fire ganger hvorav en av øvelsene var en storøvelse der både Jevnaker og Ringerike brann og redning deltok.

4.7 Økonomisk sikring av etterdrift av deponi

«Stiftelsen etterbruksfond for Trollmyra deponi» ble etablert 24. januar 2008. Stiftelsen har som formål å gi finansiell sikring av

etterdrift av deponiene, samt bidra til eventuelle ekstraordinære tiltak knyttet til Trollmyra-deponiet. Stiftelsen ble tilført 1,2 millioner kroner i 2024, og fondet er pr. 31.12.2024 på totalt kr. 19.358.375. I 2023 ble ca. 50 % av fondet, 8 millioner, langsiktig investert i fond. Til nå har investeringen vokst seg opp til kr. 8.728.629 pr. 31.12.2024.

Fra 2024 vil fondsmidler bli benyttet til å gjennomføre alle tiltak knyttet til etterdrift av de gamle deponiene. Dette er tråd med vilkårene for bruk av fondsmidlene. Abonentene faktureres et årlig beløp som tilføres fondet, total ca én million kroner per år.

4.8 Prøvetaking av materialer til deponi

Alle lass med avfall til deponi må deklarerer. Dette sikrer kontroll med hva og hvor mye som tilføres deponiet.

5 Åpenhetsloven

HRA følger lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Selskapet har utarbeidet en redegjørelse om aktsomhetsvurderinger og satt tiltak for å imøtekomme lovkravene. Redegjørelsen ligger tilgjengelig på selskapets nettside hira.no

6 Utsiktene for 2025

HRA har som hovedoppgave å oppfylle sentrale krav til avfallshåndtering, samtidig som selskapet skal drive forretningsmessig forsvarlig innenfor den konkurranseutsatte delen av vår virksomhet.

Høy generell prisstigning og økte avgifter i særdeleshet har bidratt til økte gebyrer både i 2023, 2024 og 2025. HRA vil i 2025 fortsette et systematisk arbeid med å øke andre inntekter enn gebyrer, og redusere kostnader. Det er forventet at myndighetenes arbeid med produsentansvarsordninger materialiserer seg i 2025. Avfallsbransjen jobber for å få dekket en større andel av sine kostnader gjennom produsentansvaret, for dermed å avlaste gebyrer. Dette er viktige prinsipielle spørsmål med vesentlig gebyrpåvirkning, og det knytter seg stor spenning til resultatene av dette arbeidet.

Fra 1. januar 2025 innføres en returordning for tekstilavfall. Dette skjer uten at det er etablert hverken en produsentansvarsord-

ning eller en foredlingsindustri for effektiv materialgjenvinning. Innsamlingen skjer på gjenvinningsstasjonene, og foreløpig er det kun helt beskjedene kostnader som legges på innbyggerne.

Renovasjonstjenesten revideres. Fra slutten av april 2025 introduseres det nye optimaliserte henteruter og økt henteintervall for restavfall. Målet er en mer kostnadseffektiv renovasjon, samt bedre kildesorteringsresultat i husholdningene. Denne endringen ledsages av et betydelig kommunikasjonsarbeid for å bistå og motivere innbyggerne til bedre avfallshåndtering og unngå misnøye med endret tilbud. Svært mange kommuner har eller er i ferd med å innføre tilsvarende ordning.

Et forprosjekt er gjennomført for modernisering og utvidelse av biogassanlegget. Noen investeringer vil bli gjennomført i 2025, mens en større investering knyttet til utvidelse av anlegget legges fram for beslutning i 2025. I den forbindelse vil ulike løsninger for finansiering og eierskap bli vurdert. Ved utvidelse av virksomheten vil matavfall bli supplert med husdyrgjødsel som råstoffkilde.

HRA, i likhet med flere andre selskap og kommuner, er tvunget til å bytte fagsystem, det verktøyet som knytter sammen eiendomsregister, kundesystem, fakturering og renovasjonsruter. Nåværende leverandør utvikler sine tjenester i løpet av 2026. En anskaffelsesprosess er i gang. HRA ønsker å benytte denne prosessen til å videreutvikle digitale verktøy og arbeidsprosesser. Dette er både et viktig og krevende prosjekt for videreutvikling og effektivisering av selskapets tjenester.

2025 blir et svært spennende, men også krevende år for HRA, med flere store prosjekter i kombinasjon med fokus på effektiv drift og kostnadskontroll.

Jevnaker, 20.03.2025

Vibecke Andersson (styreleder)

Erik Schjerven (nestleder)

Karen Skjånes (styremedlem)

Siri Skogvold Isaksen (styremedlem)

Guro Homble Ravndal (styremedlem)

Lars Petter Lund (styremedlem)

Styrets beretning er elektronisk signert, og inneholder derfor ingen håndskrevne signaturer

LAGSPILLER: Eirik opererer normalt i biogassfabrikken. Men trekker også deltakere til Returkartonglotteriet om det trengs.

LAGSPILLER: Daniel er en av våre dyktige renovatører.

Resultatregnskap 2024

	Note	2024	2023
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekt	2, 3	217 746 306	203 459 150
Annen driftsinntekt		741 675	-31 313
Sum driftsinntekter		218 487 981	203 427 837
Varekostnad	4	57 409 614	52 201 258
Lønnskostnad	5	80 667 563	70 490 636
Avskrivning på driftsmidler	6	19 491 296	15 744 434
Annen driftskostnad	5	52 758 953	58 016 994
Sum driftskostnader		210 327 425	196 453 321
Driftsresultat		8 160 556	6 974 516
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		2 575 630	1 921 044
Annen rentekostnad		7 627 969	5 147 598
Resultat av finansposter		-5 052 338	-3 226 554
Resultat før skattekostnad		3 108 217	3 747 962
Skattekostnad på resultat	7	727 265	626 533
Årsresultat		2 380 952	3 121 429
Overføringer			
Overført annen egenkapital	8	2 380 952	3 121 429
Sum overføringer		2 380 952	3 121 429

Kontantstrømoppstilling 2024

	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	3 108 217	3 747 962
Periodens betalte skatt	0	0
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-1 863 500	0
Avskrivninger	19 491 296	15 744 434
Nedskrivning anleggsmidler	0	0
Endring i varelager	361 011	-384 445
Endring i kundefordringer	-2 663 130	-3 019 821
Endring i leverandørgjeld	-9 068 651	-1 596 582
Endring i pensjonskostnader	3 395 320	-62 987
Netto endring i selvkostfond/-forpliktelse	-549 672	-3 981 917
Endring i andre tidsavgrensningsposter	8 118 583	-964 946
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	20 329 474	9 481 698
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	1 863 500	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-32 247 074	-24 044 085
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-1 500 000	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	-12 263 800
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-31 883 574	-36 307 885
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-31 589 224	-85 640 000
Opptak av langsiktig gjeld	45 000 000	122 516 888
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	13 410 776	36 876 888
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1 856 676	10 050 701
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	49 026 155	38 975 454
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	50 882 831	49 026 155

Balanse 2024

	Note	2024	2023
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	889 795	2 716 401
Goodwill	6	2 268 432	0
Sum immaterielle eiendeler		2 716 401	2 716 401
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	6, 9	73 348 073	57 032 563
Maskiner og anlegg	6, 9	48 192 182	35 984 668
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	6, 9	19 393 100	22 620 942
Sum varige driftsmidler		140 933 355	115 638 173
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i annet foretak i samme konsern		0	12 263 800
Investeringer i aksjer og andeler		1 502 072	2 072
Netto pensjonsmidler		832 145	728 285
Andre fordringer	3, 9	9 048 274	8 498 602
Sum finansielle anleggsmidler		11 382 491	21 492 759
Sum anleggsmidler		155 474 073	139 847 333
Omløpsmidler			
Varer			
Lager av varer og annen beholdning	10	832 089	1 193 100
Sum varer		832 089	1 193 100
Fordringer			
Kundefordringer	9	13 361 145	10 698 015
Andre kortsiktige fordringer		5 258 614	12 217 611
Sum fordringer		18 619 759	22 915 625

	Note	2024	2023
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	50 882 831	49 026 155
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		50 882 831	49 026 155
Sum omløpsmidler		70 334 678	73 134 881
Sum eiendeler		225 808 751	212 982 214
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	8, 12	3 862 000	3 862 000
Sum innskutt egenkapital		3 862 000	3 862 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	48 504 193	46 123 240
Sum opptjent egenkapital		48 504 193	46 123 240
Sum egenkapital		52 366 193	49 985 240
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	4 298 635	799 455
Andre avsetninger for forpliktelser	14	2 033 855	2 033 855
Sum avsetning for forpliktelser		6 332 490	2 833 310
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	135 927 664	122 516 888
Sum annen langsiktig gjeld		135 927 664	122 516 888
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		12 182 411	21 251 062
Betalbar skatt		1 444 695	
Skyldig offentlige avgifter		5 013 758	4 862 193
Annen kortsiktig gjeld		12 541 540	11 533 521
Sum kortsiktig gjeld		31 182 405	37 646 776
Sum gjeld		173 442 559	162 996 973
Sum egenkapital og gjeld		225 808 751	212 982 214

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Selvkostprinsippet

Etter Forurensningsloven § 34 og Avfallsforskriften § 9-10 plikter HRA, som interkommunalt aksjeselskap, å påse at renovasjonstjenester dekkes etter selvkostprinsippet for monopolvirksomheten. Ifølge Forurensningsforskriften § 11-1 må HRA forholde seg til forskriftens rammer for gebyrberegning. De regnskapsmessige konsekvenser etter selvkostprinsippet er innarbeidet i resultatregnskapet. Viser for øvrig til note 3.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld
Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er likestilte kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Driftsinntekter

Salgsinntekter inntekstføres i takt med levering. Annen driftsinntekt omfatter leieinntekter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Varer

Varer er oppført i balansen til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Miljøforpliktelser

Det er opprettet en egen stiftelse som har som formål å sikre etterdrift av Trollmyra deponi. Stiftelsen tilføres årlige midler gjennom innkreving av gebyr.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til selskapet (finansiell leasing), aktiveres under driftsløsøre, inventar o.a. utstyr og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdi av minimumsleien. Driftsmidlene avskrives i henhold til plan og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet etter gjeldende skattesats ved utgangen av regnskapsåret. Beregningen er foretatt på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Selskapets virksomhet knyttet til innsamling, deponering og energigjenvinning av husholdningsavfall defineres som monopolvirksomhet og er unntatt fra beskatning. Selskapet forventer positiv fremtidig inntjening på næringsdelen og forventer at det vil dekke balanseført utsatt skattefordel.

Pensjoner

KLPs kollektive pensjonsordninger sikrer tariffestet tjenestepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, uføre-, etterlatte- og tidligpensjon, AFP og betinget tjenestepensjon. Årskull født før 1963 er sikret tidligpensjon og AFP 62-67 år. Årskull født fra 1963 er sikret betinget tjenestepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonene fra KLP samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det. Servicepensjoner inngår ikke i beregningen.

Regnskapsføring av tjenestepensjonsordninger med vedtektsfestet ytelsesnivå følger norsk regnskapsstandard NRS 6 pensjonskostnader.

Generelt om beregningene og de viktigste forutsetningene.
Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i beregningene beregnes ut fra økonomiske og demografiske forutsetninger. Se note 13.

Note 2 Salgsinntekter

Selskapets salgsinntekter er i sin helhet knyttet til kjerneområdet innsamling, sortering, lagring, bearbeiding og videresalg av avfall. Salgsinntektene kommer hovedsakelig fra kommunene Gran, Jevnaker, Ringerike, Hole og Lunner.

Salgsinntekter per virksomhetsområde	2024	2023
Næringsavfall	22 424 161	24 397 287
Forbrenningsavgift	1 965 370	745 104
Husholdningsavfall	137 384 558	125 543 153
Inntektsregulering Selvkost	176 152	3 708 228
Gjenvinningsstasjoner	8 844 502	7 058 879
Forbrenningsavgift	0	0
Salg fraksjoner	24 167 170	20 661 984
Matavfall	9 190 205	8 051 486
Slam	10 167 107	10 068 643
Øvrige salgsinntekter	4 168 756	3 193 074
Sum	218 487 981	203 427 837

Noter

Note 3 Regnskapsposter fordelt på virksomhetsområder

HRA må forholde seg til selvkostprinsippet for monopolvirksomheten, dette omfatter innsamling og behandling av husholdningsavfall. Etter selvkostprinsippet tas det utgangspunkt i resultat før finansposter, men etter fradrag for beregnet avkastning av bokførte verdier på driftsmidler. Eventuelt overskudd etter selvkostprinsippet tilbakeføres som en inntektsreduksjon og overføres selvkostfond. Tilbakebetaling skal foretas over en periode på 3-5 år. Eventuelt under-

skudd etter selvkostprinsippet registreres som en inntektsøkning som også registreres mot selvkostfond. Innkreving foretas gjennom økte gebyrer over en periode på 3-5 år. Det beregnes renter av selvkostfond. For 2024 er det krevd inn kr 176 152 for lite i gebyrer på monopolvirksomheten. For tidligere år er det krevd inn kr 8 498 602 for lite i gebyrer, slik at ved utgangen av 2024 utgjør fordring på abonnenter kr 9 048 274.

	Monopol	Næring	Sum
Driftsinntekter husholdning	155 635 506		
Resultat selvkost (underskudd)	-176 152		
Driftsinntekter	155 811 657	62 676 324	218 487 981
Driftskostnader	151 993 838	58 333 587	210 327 425
Driftsresultat	3 817 819	4 342 737	8 160 556
Netto finansposter	-4 014 549	-1 037 789	-5 052 338
Resultat før skattekostnad ifølge resultatregnskap	-196 731	3 304 948	3 108 217
Tilbakeført finansposter på monopolvirksomhet	4 014 549		
Beregnet normalavkastning på monopolvirksomhet	-3 817 819		
Beregnet resultat monopolvirksomhet etter selvkostprinsippet	0		
Fordring til abonnenter etter selvkost pr. 01.01.2024	8 498 602		
Årets beregnede underskudd selvkost, inntektsført	176 152		
Beregnete renter (Inntekt [+] / Kostnad [-])	373 520		
Fordring på abonnenter etter selvkost pr. 31.12.2024	9 048 274		

Note 4 Sammenslåtte poster

Posten direkte driftskostnad er slått sammen av	2023	2024
Avfall til energigjenvinning	24 169 840	17 306 093
Biorest mm	5 523 988	4 011 494
Drift av deponi	1 853 341	2 368 269
Gjenvinningsstasjon	10 813 532	12 124 122
Hageavfall	630 644	672 218
Kjøp av kartong til pressing	482 210	155 043
Kjøp renovasjonstjenester	22 511	82 748
Poser, sekker, dunkevask	3 882 763	5 080 854
Restavfall med gips	188 857	654 668
Slam	9 841 929	9 745 749
Sum direkte kostnader	57 409 614	52 201 258

Noter

Note 5

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

Lønnskostnader	2023	2024
Lønninger	59 712 327	53 330 895
Arbeidsgiveravgift	9 467 426	8 733 034
Pensjonskostnader	9 577 201	6 708 192
Andre ytelser	1 910 608	1 718 515
Sum	80 667 562	70 490 636
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	102	105

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 438 143	0
Annen godtgjørelse	22 101	704 070
Sum	1 460 244	704 070

Det foreligger ikke avtaler om godtgjørelser utover ordinær lønn til ledende personer.

OTP
Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.
Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor
Honorar til revisor fordeler seg slik mellom lovpålagt revisjon og andre tjenester:

Revisor	2023	2024
Lovpålagt revisjon	218 201	201 630
Teknisk bistand årsregnskap og likningspapirer	60 000	55 000
Annen revisjonsrelatert bistand	5 300	68 000
Sum	283 501	324 630

Note 6 Anleggsmidler

	Tomter, bygn. m.v.	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar m.v.	Goodwill	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	124 607 664	138 791 840	55 200 807	0	318 600 311
Tilgang kjøpte driftsmidler	21 141 502	22 320 625	1 048 747	2 544 036	47 054 910
Avgang solgte driftsmidler	0	-4 854 000	0	0	-4 854 000
Anskaffelseskost 31.12.2024	145 749 166	156 258 465	56 249 554	2 544 036	358 257 185
Akk. av- og nedskrivninger pr 01.01.	67 575 100	102 807 171	32 579 865 0	0	202 962 136
Tilbakeførte avskrivninger på avgang	0	-4 854 000	0	0	-4 854 000
Akk. av- og nedskrivninger pr 31.12.	72 401 092	108 066 282	36 856 454	275 604	217 599 432
Bokført verdi pr. 31.12.2024	73 348 073	48 192 182	19 393 100	2 268 432	143 201 787
Årets avskrivninger	4 825 992	10 113 111	4 276 589	275 604	19 491 296
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0
Avskrivningssats	5-20%	10-30%	15-30%	10%	

Hvert enkelt driftsmiddel vurderes særskilt og avskrives etter en lineær avskrivningsplan basert på antatt levetid.

Noter

Note 7 Skatt

Årets skattekostnad	2024	2023
Resultatført skatt på ordinært resultat		
Betalbar skatt	1 444 695	0
Endring i utsatt skattefordel	-717 430	626 533
Skattekostnad ordinært resultat	727 265	626 533
Skattepliktig inntekt		
Resultat før skatt	3 108 217	3 747 962
Permanente forskjeller	197 528	-853 174
Endring i midlertidige forskjeller	3 304 185	-159 448
Anvendelse av fremførbart underskudd	-43 137	-2 735 340
Skattepliktig inntekt	6 566 794	0
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt på årets resultat	1 444 695	0
Sum betalbar skatt i balansen	1 444 695	0
Beregning av effektiv skattesats		
Resultat før skatt	3 108 217	3 747 962
Beregnet skatt av resultat før skatt	683 80	824 552
Skatteeffekt av permanente forskjeller	43 456	-187 698
Sum	727 264	636 853
Effektiv skattesats	23,4 %	17,0 %

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller.

	2024	2023	Endring
Varige driftsmidler	3 754 084	-10 329 105	-14 083 188
Fordringer	-1 927 000	-1 827 000	100 000
Gevinst- og tapskonto	-175 073	-218 841	-43 768
Avsetninger mv	-1 658 855	-1 658 855	0
Pensjonspremie/- forpliktelse	-4 298 635	-799 455	3 499 180
Andre forskjeller	771 135	495 260	-275 875
Sum	-3 534 344	-14 337 995	-10 803 651
Akkumulert fremførbart underskudd	0	-43 137	-43 137
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	-12 073 981	2 033 855	14 107 836
Grunnlag for utsatt skattefordel	-15 608 325	-12 347 277	3 261 048
Utsatt skattefordel (22 %)		-2 716 401	717 431

Note 8 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2024	3 862 000	46 123 240	49 985 240
Fusjon Bjønnputtvegen AS	0	0	0
Årets resultat		2 380 952	2 380 952
Egenkapital 31.12.2024	3 862 000	48 504 193	52 366 193

Noter

Note 9 Fordringer og gjeld, pantstillelser og garantier

Fordringer med forfall senere enn ett år	2024	2023
Andre kortsiktige fordringer	0	0
Andre langsiktige fordringer	9 048 274	8 498 602
Sum	9 048 274	8 498 602
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	2024	2023
Gjeld til kredittinstitusjoner	53 834 324	52 753 000
Annen langsiktig gjeld	0	0
Sum	53 834 324	52 753 000

HRAs langsiktige gjeld er NIBOR lån som fornyes hvert andre år.
Pr. 31.12.2024 har HRA tre NIBOR-lån med en total hovedstol på kr. 135 927 664.
De tre lånene har en løpetid på 7,5 til 20 år.
Av langsiktig gjeld forfaller kr. 53 834 324 senere enn 5 år.

	2024	2023
Gjeld sikret ved pant	135 927 664	122 516 888
Pantsatte eiendeler		
Kundefordringer	13 361 145	10 698 015
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	73 348 073	57 032 563
Maskiner og anlegg	48 192 182	35 984 668
Driftsløsøre, inventar og lignende	19 393 100	22 620 942
Sum	154 294 500	126 336 188

I tillegg er leierett i gnr. 94, bnr. 8 i Ringerike kommune pantsatt.

Note 10 Varer

Posten varer i balansen består av:

	2024	2023
Innkjøpte ferdigvarer	832 089	1 193 100
Sum	832 089	1 193 100

Bjønnputtvegen AS ble stiftet i oktober 2023 og er i midlertidig eie før det skal fusjoneres inn i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS i 2024.

Note 11 Bundne midler

I posten inngår bundne skattetreksmidler med kr 2 459 552.

Note 12 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	3 862	1 000	3 862 000
Sum	3 862		3 862 000

Eierstruktur

Aksjonærer i % pr. 31.12.	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
Ringerike Kommune	1 776	46	46
Gran Kommune	811	21	21
Lunner Kommune	541	14	14
Jevnaker Kommune	425	11	11
Hole Kommune	309	8	8
Totalt antall aksjer	3 862	100	100

Noter

Note 13 Pensjonsforpliktelser

Økonomiske forutsetninger

Selskapets pensjonsforpliktelser er aktuarmessig beregnet pr. 31.12.2024. Årets pensjonskostnad inngår i resultatregnskapet under lønn og andre personalkostnader. Ved beregning er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

	2024	2023
Årlig avkastning	5,90 %	5,30 %
Diskonteringsrente	3,90 %	3,10 %
Lønnsregulering	4,00 %	3,50 %
Årlig vekst i grunnbeløp	3,75 %	3,25 %
Forventet pensjonsregulering	3,00 %	2,80 %
Arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,10 %

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler	2024	2023	Endring
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	72 684 492	67 263 774	5 420 718
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	64 302 592	54 118 028	10 184 564
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-4 083 265	-12 346 291	8 263 026
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	4 298 635	799 455	3 499 180
Herav balanseført arbeidsgiveravgift	531 207	98 793	432 414

Beregning av årets pensjonskostnad	2024	2023
Innbetalt til KLP	7 166 556	7 637 422
Ansattes trekk	-1 088 535	-988 373
Endring pensjonsforpliktelse	3 499 180	25 138
Sum	9 577 201	6 674 187

Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 01.01.2024	728 285
Årets innskudd	103 860
Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 31.12.2024	832 145

Note 14 Miljøfond

Det er i 2024 ikke avsatt noe beløp til miljøfond. Avkastning av fondet skal benyttes til å støtte miljøtiltak i HRAs virkeområde. Fondet utgjør kr 375 000.

I tillegg har HRA AS avsatt iht. krav fra Statsforvalteren en garanti på kr -1 658 855 vedrørende farlig avfall på gjenvinningsstasjonene.

Note 15 Leieavtaler

Selskapet leier avfallsdeponeringsplass i Ringerike kommune frem til 17.01.2036. Leiebeløpet for 2024 utgjør kr 297 491.

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557542200668

Dokument

SS022025 Årsregnskap 2024 - HRA

Hoveddokument
25 sider
Initiert på 2025-03-21 14:08:39 CET (+0100) av Arnt Sveen (AS)
Ferdigstilt den 2025-03-24 11:09:46 CET (+0100)

Initiativtaker

Arnt Sveen (AS)

HRA
Organisasjonsnr. 966494816
arnt@hra.no
+4748116498

Underskriverne

Vibecke Andersson (VA) HRA vibecke@vilomix.no +4797739770 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Vibecke Olsen" BankID utstedt av "DNB Bank ASA" 2024-02-07 13:40:08 CET (+0100) Signert 2025-03-21 14:14:33 CET (+0100)	Erik Schjerven (ES) HRA e.schjerven@gmail.com +4799152098 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Erik Schjerven" BankID utstedt av "DNB Bank ASA" 2024-09-02 13:54:36 CEST (+0200) Signert 2025-03-21 14:18:13 CET (+0100)
Karen Skjånes (KS) HRA kskjanes@gmail.com +4790149975 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Karen Skjånes" BankID utstedt av "Nordea Bank Abp filial i Norge" 2024-11-18 22:08:42 CET (+0100) Signert 2025-03-21 14:10:46 CET (+0100)	Guro Hombles Ravndal (GHR) HRA guro.homble.ravndal@hra.no +4791188760 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Guro Hombles Ravndal" BankID utstedt av "SpareBank 1 Utvikling DA" 2023-07-04 09:34:06 CEST (+0200) Signert 2025-03-24 10:30:12 CET (+0100)

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557542200668

Siri Skogvold Isaksen (SSI) HRA siri.s.isaksen@hotmail.com +4795795979 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Siri Skogvold Isaksen" BankID utstedt av "DNB Bank ASA" 2024-10-07 14:29:22 CEST (+0200) Signert 2025-03-24 11:09:46 CET (+0100)	Lars Petter Lund (LPL) HRA lars.petter.lund@gmail.com +4790685353 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Lars Petter Lund" BankID utstedt av "SpareBank 1 Utvikling DA" 2024-06-13 09:34:58 CEST (+0200) Signert 2025-03-21 16:28:52 CET (+0100)
Ole Petter Løbben (OPL) HRA olepetter@hra.no +4790411604 bankID Navnet norsk BankID oppga var "Ole Petter Løbben" BankID utstedt av "DNB Bank ASA" 2023-05-25 15:23:34 CEST (+0200) Signert 2025-03-21 14:11:03 CET (+0100)	

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. Informasjon i kursiv har blitt verifisert trygt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene. Bruk en PDF-leser, som Adobe Reader, som kan vise skjulte vedlegg for å se vedleggene. Vennligst merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres som original i henhold til bestemmelsene nedenfor, og at en enkel utskrift vil være uten innholdet i de skjulte vedleggene. Den digitale signeringsprosessen (elektronisk forsegling) garanterer at dokumentet og de skjulte vedleggene er originale, og dette kan dokumenteres matematisk og uavhengig av Scrive. Scrive tilbyr også en tjeneste som lar deg automatisk verifisere at dokumentet er originalt på: <https://scrive.com/verify>

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS.

Årsregnskapet består av:	Etter vår mening:
- Balanse per 31. desember 2024, - Resultatregnskap 2024 - Kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2024 - Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og - Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Kåre Rødssæteren
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rødssæteren, Kåre

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-715257

IP: 188.95.xxx.xxx

2025-03-24 15:23:46 UTC

Penneo Dokumenttrøkkel: 346KG-BZEG-FO26-57L5S-ASL5U-WLJ/C

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tilstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette viser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørens digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

Sammen gir vi avfall **verdi**
Takk for at du **kildesorterer**